

Izdaja delavski svet Zelenice
zavne Ravne kot 14-dnevnik
v nakladi 5500 izvodov.

Ureja uredniški odbor: Jože Gruden, Sead Karadža, Tomaž Kern, Marjan Kolar, Olga Radovič

Glavni in odgovorni urednik Marjan Kolar
Telefon 861 131, int. 304

Tiska CGP Večer, Maribor
Glasilo je po 7. točki 1. odst. 36. čl. zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni listi SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

RAZSEŽNOST KULTURE

Vsaka družba in vsak narod izražata življenje poleg drugih tudi na duhovni in umetniški način. Celoti takšnih izražanj v določenem prostoru in času pravimo kultura. Zato velja — kolikor narodov, toliko kultur, znotraj njih pa umetnosti.

To so velikanska bogastva, prave zakladnice ali sodobno rečeno: banke trajno veljavnih valut na področju glasbe, likovne umetnosti, književnosti, gledališča, plesa in arhitekture, zdaj že tudi fotografije in filma. Vsi narodi pa izražajo svoje življenje na umetniški način tudi danes, kakor so ga pred sto in dvesto leti. A ker se spreminja življenje, se spreminja tudi umetnost in ker postaja svet majhen, so vedno močnejši medsebojni vplivi.

Seveda pa zaradi tega nenehnega ustvarjanja stare mojstrovine ne izgubljajo vrednosti. Ne Homer ne Shakespeare ne Goethe ne Michelangelo ne zbledijo ob Joyceu in Picassu, Bach in Mozart ne ob rocku.

Če znamo in hočemo biti dediči teh komaj izmerljivih svetovnih in naših lastnih kulturnih bogastev, ne bomo mogli nikdar presahniti v majhnih poustvarjalskih samozadovoljstvih, ampak bomo poskušali črpati čim globlje in čim širše, kar nam je že dano, zraven pa naše življenje izražati na naš način.

Marjan Kolar

Kako izpolnjujemo planske obveznosti

V decembru smo presegli plan skupne proizvodnje za 3,9 odst., s tem pa beležimo presežek tudi v kumulativu za 0,2 odst. Čeravno je bil plan odpreme prekoračen za 12,2 odst., smo v kumulativu zaostali za 0,3 odst. Visoka je prekoračitev fakturirane eksterne bruto realizacije (26,8 odst.), s tem pa je bil prekoračen tudi letni plan za 2,9 odst. Planirani izvoz je bil večji za 13,0 odst., v kumulativu tu zaostajamo za 5,8 odst.

TOZD JEKLARNA. Ze tako slaba kvaliteta materialov za obzidavo peči se je v decembru še poslabšala in pripomogla k večjemu številu zastojev (krpanje in remontu peči). Nadalje so proizvodnjo precej motili in podaljševali proces topljenja krajši izpadi električne energije. Najbolj pa je TOZD prizadela zelo slaba kvaliteta starega železa, ki se je izrazila v neprimernih analizah in prevelikem volumnu, kar je vplivalo na večkratno zalaganje in s tem podaljševanje proizvodnega procesa. V TOZD je še vedno precejšnje pomanjkanje delavcev.

TOZD JEKLOLIVARNA. Letni proizvodni plan je TOZD dosegla že 22. 12., a do konca leta ga je prekoračila za 2,1 odst. Rezultati bi lahko bili še boljši, če se ne bi tudi v decembru pojavile stare težave. Predvsem predstavlja veliko oviro slabe surovine, pri čemer prednjači nekvalitetni bentonit. Druga resna ovira pa je precejšnja fizična iztrošenost ključnih strojev in opreme, ki ne povzroča samo porasta stroškov vzdrževanja, ampak tudi slabo kakovost litine.

TOZD VALJARNA. TOZD je prekoračila plan skupne proizvodnje za 5,7 odst. Na težki progji znaša prekoračitev 4,6 odst., zastoji, ki so tu nastali, so bili predvsem zaradi pomanjkanja vložka in daljšega ogrevanja visoko legiranih jekel. Prekoračitev na srednji progji znaša 9,0 odst., na lahki pa beleži TOZD zaostanek 28,0 odst. V decembru so precej porasli zastoji zaradi priprave proge.

TOZD KOVAČNICA. V decembru TOZD ni dosegla predvidene mesečne proizvodnje, zaostanek

5,7 odst. Gredic je bilo skovanih za 103,1 odst. in odkovkov za 28,6 odst. več, kot je predvideno s planom. Zaostala pa je proizvodnja kovanih palic za 19,2 odst. in krčilnih odkovkov za 6,4 odst. Večjih zastojev v TOZD ni bilo, vzdrževanje je potekalo nekoliko slabše kot med letom, saj je bilo precej vzdrževalcev angažiranih na napravah kovaškega stroja, ki je še vedno v poizkusnem obratovanju.

TOZD JEKLOVLEK. TOZD je v decembru zaostala za predvidenim planom skupne proizvodnje 3,2 odst. Pri vlečenem jeklu znaša zaostanek 6,1 odst., in vlečeni žici 64,0 odst. Prekoračen je bil plan brušenega jekla za 10,2 odst. in luščenega jekla 0,7 odst. Proizvodnja vlečene žice se bo v naslednjih mesecih znatno

izboljšala, saj je sedaj na zalogi dovolj vložka. Vzdrževanje se v minulem mesecu ni izboljšalo, še vedno so bile težave z brusilnimi in žičnimi stroji.

TOZD ORODJARNA. Proizvodnja v decembru je potekala brez večjih zastojev ob primerem oskrbovanju z vložnim materialom. Večja okvara se je pojavila le na kopirnem stroju, ki pa jo je TOZD ETS odpravil.

TOZD STROJI IN DELI. TOZD je prekoračila mesečni plan skupne proizvodnje za 33,6 odst. Tako znaša prekoračitev pri obdelanih ulitkih 55,2 odst., obdelanih odkovkih 30,2 odst., valjih 75,8 odst., strojih in napravah 136,8 odst. in raznih izdelkih interne proizvodnje 57,9 odst. Pri

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kristali

(Nadaljevanje s I. strani)

sestavljenih izdelkih pa v decembru ni bilo proizvodnje. Zaradi različnih vzrokov je izostala tudi odprema nekaterih izdelkov, kot: valjev, torzijskih osi, ulitkov itd.

TOZD INDUSTRIJSKI NOŽI. V decembru je bil predvideni mesečni plan proizvodnje dosežen v višini 92,0 odst. Proizvodnja gredic je zaostala za 64,2 odst. in brzoreznega orodja za 33,3 odst. Za proizvodnjo pred-

vsem pomembna je 18,0 odst. prekoračitev plana proizvodnje industrijskih nožev. Pri grobo obdelanih palicah pa znaša prekoračitev 46,2 odst.

TOZD PNEVMATIČNI STROJI. Plan skupne proizvodnje je bil v TOZD presežen za 11,9 odst. Tako znaša prekoračitev pri orodju za pnevmatične stroje 71,5 odst., lafetah 25,0 odst. in vrtalnem orodju 50,0 odst. Zaostaja pa pri pnevmatičnih strojih 31,5 odst. Prekoračitev plana

odpreme beleži TOZD z 12,2 odst., pri fakturirani eksterni bruto realizaciji pa 79,2 odst., s tem pa je zabeležila TOZD v kumulativu tudi največjo prekoračitev 25,7 odstotka.

TOZD VZMETARNA. TOZD je presegla plan skupne proizvodnje za 4,2 odst. Prekoračitev pri vzmetnih palicah znaša 47,2 odst. Pod predvidenim planom pa je proizvodnja vzmetnih listov, dosežena 94,3 odst., in to predvsem zaradi pomanjkanja delavcev.

T O Z D	ODSTOTEK DOSEGANJA NAČRTOVANE (ga)							
	SKUPNE PROIZVODNJE		ODPREME		FAKTURIRANE EKSTERNE REALIZACIJE (bruto realizacija)		IZVOZA	
	december	kumulativ.	december	kumulativ.	december	kumulativ.	december	kumulativ.
JEKLARNA	102,3	99,6	-	-	-	-	-	-
JEKLOLIVARNA	101,8	102,1	88,5	102,0	101,6	102,6	10,1	128,1
VALJARNA	105,7	100,4	118,9	98,1	127,6	102,0	103,0	89,3
KOVAČNICA	94,3	101,9	87,7	103,2	100,7	109,8	42,8	97,8
JEKLOVLEK	96,8	105,4	97,4	106,1	111,9	103,7	107,3	90,3
ORODJARNA	164,3	101,2	153,9	90,1	166,4	107,3	-	-
STROJI IN DELI	133,6	93,0	135,7	93,8	137,8	90,3	241,2	92,6
- noži, brzorezno orodje	115,7	102,6	140,6	102,1	166,0	106,6	175,9	87,7
- gredice	35,8	58,8	-	-	-	-	-	-
- palice	146,2	140,7	143,6	141,7	171,1	157,5	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	92,0	92,1	140,0	108,3	166,0	107,4	175,9	87,7
PNEVMATIČNI STROJI	111,9	103,1	112,2	102,7	179,2	125,7	111,8	102,5
VZMETARNA	104,2	103,7	102,7	103,4	118,1	110,2	41,0	136,9
REZALNO ORODJE	86,7	108,4	73,2	104,1	122,0	112,7	183,8	163,0
KOVINARSTVO LJUBNO	126,0	99,9	125,0	104,8	209,6	99,8	-	-
KALILNICA	-	-	-	-	149,2	113,4	-	-
STOR. DRUGIH TOZD-DS	-	-	-	-	144,5	99,4	-	-
SKUPAJ DELOVNA ORGANIZACIJA	103,9	100,2	112,2	99,7	126,8	102,9	113,0	94,2

ODSTOTEK DOSEGANJA OPERATIVNEGA PLANA
SKUPNE PROIZVODNJE

T O Z D	DECEMBER	KUMULATIVNO
JEKLARNA	99,9	99,6

T O Z D	ODSTOTEK DOSEGANJA V PRIMERJAVI Z ENAKIM OBDOBJEM LANI							
	SKUPNE PROIZVODNJE		ODPREME		FAKTURIRANE EKSTERNE REALIZACIJE		IZVOZA	
	december	kumulativ.	december	kumulativ.	december	kumulativ.	december	kumulativ.
JEKLARNA	92,9	99,6	-	-	-	-	-	-
JEKLOLIVARNA	101,3	103,6	88,5	105,0	118,8	132,9	6,3	139,0
VALJARNA	95,3	101,5	114,9	101,0	153,4	137,0	129,3	135,7
KOVAČNICA	114,4	106,1	94,2	100,1	148,8	145,0	62,5	145,9
JEKLOVLEK	94,6	115,5	69,8	114,8	108,9	148,1	16,8	104,2
ORODJARNA	-	-	-	-	-	-	-	-
STROJI IN DELI	100,8	96,8	98,3	100,2	107,5	117,2	247,3	102,5
- noži, brzorezno orodje	-	89,6	114,1	135,2	152,1	159,1	216,2	185,8
- gredice	114,1	138,8	-	-	-	-	-	-
- palice	67,8	61,3	50,0	61,4	61,9	74,4	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	116,2	105,0	94,3	108,1	148,7	153,9	216,2	185,8
PNEVMATIČNI STROJI	56,6	81,3	57,5	83,2	160,7	149,3	68,3	123,0
VZMETARNA	102,5	108,8	98,7	107,9	131,5	139,8	25,4	102,9
REZALNO ORODJE	86,7	89,5	44,0	86,7	101,7	143,5	43,1	100,1
KOVINARSTVO LJUBNO	88,7	86,2	101,7	103,7	113,3	118,7	-	-
KALILNICA	-	-	-	-	224,0	144,7	-	-
STOR. DRUGIH TOZD-DS	-	-	-	-	184,0	150,1	-	-
SKUPAJ DELOVNA ORGANIZACIJA	95,6	101,2	104,9	102,4	134,9	137,5	89,4	122,8

Zbranost

TOZD RO PREVALJE. TOZD je dosegla predvideni plan proizvodnje s 86,7 odst. Proizvodnja pil je bila realizirana 100,0 odst., pri rezilnem orodju pa znaša zaostanek 18,1 odst. V TOZD je bilo precej zastoj zaradi neredne dobave karbidne trdine ter pomanjkanja diamantnih in klasičnih brusilnih sredstev. Medtem ko ovirajo redno proizvodnjo premajhne kapacitete pri brušenju profilnih rezkarjev, primanjkuje dela na ploščinskih brusilnih strojih in v kalilnici.

TOZD KOVINARSTVO LJUBNO. V decembru je TOZD prekoračila predvideni plan skupne proizvodnje za 26,0 odst. Pri odpremi znaša prekoračitev 25,0 odst., medtem ko znaša prekoračitev predvidenega plana fakturirane eksterne bruto realizacije 109,6 odst.

VZHODNI IN ZAHODNI DOLAR V NAŠEM UVOZU IN IZVOZU

Lanskega decembra je poslovni odbor prejel dopis, v njem pa predlog, da bi v letu 1981 izenačil interne premije med klirinškimi (vzhodnim) in konvertibilnim (zahodnim) področjem. V zapisniku 48. seje (bila je 15. 12. 1980) smo nato lahko prebrali mnenje poslovnega odbora, da je odnos, ki je veljal v letu 1980, pravičen, in da bo ostal tudi letos. Kako ga utemeljujejo, smo vprašali člana poslovnega odbora za marketing Petra Orožna.

»Internih premij med klirinškim in konvertibilnim področjem praktično ni mogoče izenačiti, ker je med njima bistvena kvaliteta razlika. Za klirinški dolar (vzhodni) lahko kupujemo blago (strojno opremo, repromaterial itd.) po sedaj veljavnih predpisih samo v treh deželah: Sovjetski zvezi, Češkoslovaški in Nemški demokratični republiki. Za poslovanje s temi državami ne potrebujemo deviznega računa, ker se klirinški dolar avtomatično konvertira (pretaplja) v dinar.

Naša država — čeprav se zanima za izvoz na vzhod, ker beleži izredno visok primanjkljaj — tega ne spodbuja s premijami. Kljub temu je v letu 1980 prišlo do znatnega premika: klirinški dolar, izražen v dinarjih, je enak ameriškiemu, prav tako pa oba drsita enako (prej nista).

Z zahodnim dolarjem — kot s konvertibilno valuto — lahko kupimo vsako blago, tako na vzhodu kot na zahodu. Za poslovanje z njim potrebujemo devizne račune, ki so evidentirani pri poslovnih in narodni banki. Poleg tega spodbuja izvoz na konvertibilno področje tudi država. Ta postavka je v jugoslovanskem državnem proračunu izredno visoka in znaša zadnja leta 23 do 24 %. Višina premij se šestokrat menja

in je za različne dežele in različno blago različna.

Poleg državnih premij imamo v Slovenskih železarnah še dve vrsti internih premij. Ene so na nivoju Slovenskih železarn in stimulirajo izvoz samo na področja s konvertibilnim plačilom. V naši železarni pa smo zainteresirani tudi za izvoz na klirinško področje in smo ena izmed redkih delovnih organizacij, ki materialno spodbuja tak izvoz. Treba je povedati, da je ta premija za 50 % nižja od premije za konvertibilno valuto.

Upamo, da s tem nismo odgovorili samo tistemu, ki je poslal dopis, ampak tudi mnogim drugim, ki se zanimajo za naše poslovanje s tujino.

H. M.

O zborih delavcev

»... Stara dilema je, koliko so zbori delavcev demokratični pri osebnem izjavljanju in kakšna je vloga zborov delavcev v našem sistemu samoupravne demokracije. Dobro je treba preценiti, katera so vprašanja, ki se lahko rešijo na zboru delavcev. Mislim, da je dosti boljši sistem, ki ga delavci zahtevajo, da se več stvari obravnava na sestankih delegatov tistih skupin, ki so za določen problem zainteresirane; torej da ne vlečeš vseh skupaj, ampak delegate, ki so sposobni, take, ki se ob malici, na poti domov ali drugače dogovarjajo, da potem izgubijo čim manj časa. In čas je tudi njihov osebni dohodek, če je sistem dobro zastavljen.«

O računalništvu v železarni

»... Dejstvo je, da je računalništvo in vse, kar se nanj veže, tretja industrijska revolucija, ki danes odloča, kateri proizvodnji se bo zagotovila boljša bodočnost. Zato mislim, da ne moremo dopuščati, da zaostajamo za računalništvom, in je treba druge investicije podrediti temu. Tako napredna organizacija, kot ste vi, mora biti faktor, ki je v tem pogledu dal prispevek prek SOZD in poslovnih skupnosti, v katere se boste morali vključevati, prek njih pomagati, da se v Sloveniji in Jugoslaviji ustvari neki koncept računalništva...«

(Vir: zapisnik s pogovora)

Sergej Kraigher železarjem

11. decembra je našo železarno obiskal podpredsednik predsedstva Jugoslavije Sergej Kraigher. Iz pogovora z našimi predstavniki posredujemo nekaj njegovih misli.

O analitični oceni dela

»... Vi imate s tem dolgo tradicijo in se gotovo zavedate, da imate pred seboj enega bistvenih elementov, od katerih je odvisno nagrajevanje po rezultatih dela. Odgovornosti za izdelavo takega sistema ne more prevzeti kdo drug kot delavci. Zato je analitična ocena zelo pomembna.

Videl sem, imate lastno logiko, po kateri je zaostren odnos med osebnim prispevkom, rezultati dela in vrednostjo enote dela. Mislim, da postaja ta element bolj prevladujoč, čim bolj razvito tehniko imate. Zato mislim, da je treba biti pri opisu del in nalog absolutno dosleden in ga zahtevati za vsako delo. Delo, ki ga opravlja npr. administratorka, je treba opisati, ravno tako za delavca. Tajnica direktorja železarn ni isto kot tajnica TOZD. Ni poprečja. Vsak opravlja svoje delo in to je treba analizirati. Nekateri delavci določenih stvari sploh ne delajo, a imajo zapisane, eni pa jih delajo, pa nimajo opisanih...

... V izpolnjevanju vašega sistema je treba videti in najti merila, ki bodo omogočila, da se ocenijo rezultati dela. To pa zahteva še korak naprej v samoupravni organiziranosti delavcev. Zato ni nikdar preveč vložena dela, ni vprašanja stroškov. S tem ustvarjaš objektivne pogoje, da pri problemih, ki nastajajo v odnosih med delavci skupnih služb in delavci TOZD, dobiš objektivno merilo, ki zmanjšuje najmanjšo možno mero subjektivne ocene. Zato je treba zelo prislunhiti pripombam iz vrst delavcev. Mislim, da bomo tako te stvari lažje in boljše izpeljali ter se bolj približali dejanskemu položaju delavca in njegovemu interesu do objektivnih meril, ki

bodo na najmanjšo možnost zreducirala medsebojne zveze, poznanstva, oportunitizem, lažno solidarnost itd. Lažje bomo mobilizirali vse delavce proti zabušantom, lenuhom, nerednežem itd. Lenuhe in nestrokovno delo bi morali delavci sami preganjati...«

Varčevanje z energijo

V letu 1981 je to prvi sestavek na temo o varčevanju z energijo, ki smo jo začeli lansko jesen. Varčevanje z energijo je širok pojem, ki posega na razna področja našega dela, prisotno je doma, v službi, povsod. Prav je, da v letošnjem letu z akcijo nadaljujemo, da stalno opozarjamo na težave in ukrepe, ki so potrebni za uspeh varčevanja.

Kakšni so obeti za leto 1981? Jugoslavija in Slovenija se srečujeta z neizprosni posledicami dosejanega dokaj lagodnega gledanja na energetske krize. Te posledice bomo občutili tudi mi v železarni in doma. Prvi znani resnosti energetske oskrbe se že pojavljajo. Izpad jugoslovanskega elektrodistributivnega omrežja, ko smo doživeli splošen mrk, verjetno zaradi preobremenitve omrežja na določenih področjih, nam naj bo v pouk, da izredno veliko elektroenergije porabimo za ogrevanje stanovanj. Temu sledi v Novicah kratka notica, da bomo imeli v železarni v prvih dveh mesecih tega leta velike redukcije elektroenergije, ker nekdo mora nositi breme preobremenitve sistema distribucije elektroenergije. Lansko jesen se je kurilno olje delilo v omejenih količinah, sedaj pa ga enostavno ni. Tega so še najbolj veseli otroci, ker jim je to podaljšalo uživanje v letošnji res pravi zimi, ki bo, gledano energetske, povzročila prave težave šele v januarju in februarju, ko pridejo ekstremno nizke temperature. Če pomislimo, da smo imeli že okoli

ljivi; da se bomo lahko vozili v četrtkih in torkih, pa bomo morali drago plačati, bencin namreč. Varčevanje dobiva nove dimenzije, ko na eni strani z zakonom prepovedujemo gradnjo nesprejemljivih energetskih objektov, in na drugi s stimulativnimi ukrepi silimo porabnika v racionalnejše obnašanje.

Tudi v železarni bomo z akcijo varčevanja nadaljevali. Z novim letom je začela delati posebna komisija za izdajo internega energetskega soglasja v železarni. Vsak objekt bo moral ustrezati energetskim zahtevam, kar mora ugotoviti ta komisija in potrditi pisмено v obliki posebne izjave. S tem bomo uravnavali energetske tokove v ožje struge, ker največ izgubimo še pri izboru in izgradnji, ko velikokrat damo prednost tehnološkimi rezultatom in manj energetskim. Več o akcijah drugič, prav pa bi bilo, da se v pisanje vključimo vsi. Če zaradi časa ali bojzljivosti misliš, da ne bi pisal, pa sporoči uredniku problem, o katerem misliš, da je zanimiv in bi bilo prav, da zanj zvedo vsi, obdelal pa ga bo že nekdo.

Leto 1981 pravijo, da bo kritično, morda nam pa bo iz bogatinove zidanice prikapalo več nafte in nas rešilo energetskih skrbi.

Mag. Dušan Vodeb

SLOVENSKI PREGOVORI IN REKI

Hvala nikomur v nebesa ne pomaga.

Dekle verjame, dokler se ne ujame.

Kar pes laja, veter nosi.

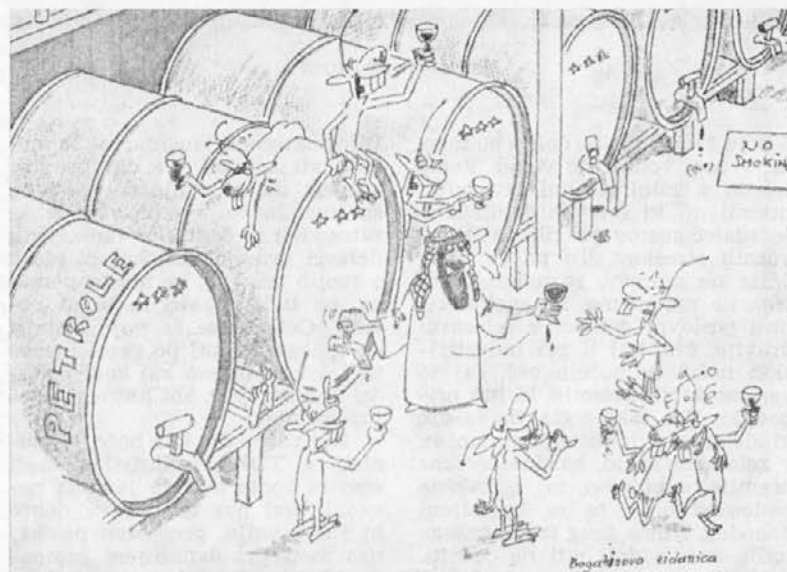
Bolje je delo pred seboj storjeno kakor za seboj puščeno.

Če dolgo sekaš, mora pasti tudi najdebelejši hrast.

Delo je mir in sreče izvir.

Lenoba je gniloba.

Če se hočeš veseliti, moraš mnogo pozabiti.

Bogatinova zidanica

Med železarji komunisti

OO ZKS TOZD INDUSTRIJSKI NOŽI

»Le z zavestnim in izrednim delom je delavcem v TOZD industrijski noži, ki se v celoti zavedajo težke gospodarske situacije, lani uspelo doseči zelo zadovoljive poslovne rezultate. Ključno temu pa se že prve dni letošnjega leta postavlja dokaj objektivno vprašanje, kako dolgo bomo še zmogli tak delovni tempo in kljub mnogim težavam še tako uspešno poslovati. Kot na dlani je, da nas je tudi lani velik izvozni program krepko prikrajšal, med drugim tudi pri osebnih dohodkih,« je uvodoma dejal sekretar te osnovne partijske organizacije **Branko Kaker**.

Skoraj nerazumljivo pa je, kot pravijo delavci v TOZD, da so v tej situaciji, ko pri vsakem izvozu gledamo, da zaslužimo čimveč nadvse potrebnih deviz, tiste TOZD, ki največ izvažajo in ki železarni prinašajo tudi največ deviz, prikrajšane pri dohodku. Sicer pa več o tem gov. Kaker:

»Takšna politika ni od včeraj prisotna v ravenski železarni, ampak jo gojimo že nekaj časa. Mogoče se niti ne zavedamo, pa ven-

Kaže, da se bomo letos okrog tega vprašanja še večkrat sukali, predvsem pa, da se bomo le morali odkrito pogovoriti tudi komunisti, saj se dobro zavedamo, da se bodo ti in podobni problemi pojavljali in kopičili tako dolgo, dokler ne bodo odgovorni delavci v naši delovni organizaciji spoznali, da če bodo hotele tudi druge TOZD (neizvozne) imeti devize, bo nedvomno treba nuditi TOZD izvoznikom dodatne olajšave. V mislih imam predvsem popust cen za gotove proizvode, ki jih izvažamo. To pomeni, da bi le morali urediti interne cene. Več pozornosti pa bo treba posvetiti tudi ureditvi izvoznih premij, saj bi se te že zdavnaj morale izenačiti tako z vzhodnim kot tudi zahodnim tržiščem. Ob vsem tem pa bo nujno urediti tudi osebne dohodke, saj so ti glede na druge TOZD precej nižji, kljub dobrim poslovnim rezultatom,« je poudaril Branko Kaker.

V tej temeljni organizaciji pa so že lani večkrat opozorili na težave, ki jih imajo v oddelku brzoreznega orodja. O tem smo v

kar lep čas imamo težave pri ločanju varenja compound gredic in prvega ravnjanja. Zavoljo neprimerne zaščite, saj se pri varenju teh gredic pojavljajo strupeni plini, nas je republiški inšpektor za delo že večkrat opozoril in zahteval, da moramo to delo opravljati izven proizvodne hale. Kljub temu problema ne moremo rešiti. Kako ga bomo, v TOZD ne vemo, saj drugih primernejših prostorov nimamo. Kot kaže, bodo le morali rešitev najti drugi. Imamo pa tudi težave pri posodobitvi delovnih mest za invalide, kljub temu, da imamo velik odstotek invalidov in da se za posodobitev proizvodnje zbirajo za to namenjena sredstva. Vendarle pa le kaže, da bomo letos pričeli posodabljanje nekaterih delovnih mest. Kdaj bo to, je v tem trenutku težko reči,« je dejal tov. Kaker.

Sicer pa so komunisti te osnovne organizacije ZK ob koncu lan-

skega leta ugotovili, da njihova osnovna organizacija ni bila zadovoljivo povezana z občinskim komitejem ZK in da v OO ZKS razne komisije niso preveč uspešno opravljale svojega poslanstva, prav tako tudi ne razne komisije pri OK ZKS Ravne. Tako se baje nekatere — razen ustanovnih sestankov — niso več sestajale. Mogoče so se, le da za to ne vedo v tej osnovni organizaciji, saj, kot pravijo komunisti, imajo v marsikateri komisiji svojega predstavnika, ki pa doslej ni dobil vabila za sestanek. Zato menijo, da bo le moralo bolj zaživeti obveščanje. Ker poteka obojestransko informiranje med OO ZKS in OK ZKS Ravne večkrat le prek zapisnikov, predlagamo, da bi te pri OK ZKS morali bolj redno pregledovati. Le tako bodo še bolj spoznali delo in težave, kot jih imajo npr. v OO ZKS TOZD industrijski noži.

OO ZKS TOZD STROJI IN DELI

Tudi delavci TOZD stroji in deli so v glavnem zadovoljni z lanskimi doseženimi rezultati. Kot pravijo sami, bi ti lahko bili še mnogo boljši, če ne bi nekoliko slabše poslovali prav v tretjem kvartalu. Tudi finančnega plana niso dosegli, to pa zato, ker po njihovem mnenju izvozne premije niso bile pravilno razdeljene. Največ izvozijo namreč na vzhodno tržišče, tamkajšnji dolar pa je nekoliko manj vreden kot zahodni.

»V TOZD stroji in deli ugotavljamo, da imamo še vedno precej rezerve v tehnološki in delovni disciplini. Res pa je tudi, da lani v neposredni proizvodnji ni šlo vse brez problemov in da zaradi tega nismo dosegli tistega, kar smo si vsi prizadevali,« je dejal **Andrej Pangerc**, sekretar OO ZKS. »Da nismo naredili več, je

krivda tudi v tem, da nismo imeli vselej dovolj ulitkov, pa tudi zaradi nepopolnega strojnega parka so bili zadržki, saj še vedno nismo uspeli dobiti stroja za globinsko vrtnanje in kalilne peči za valje.«

Prve dni letos pa so tudi komunisti opravili obračun svojega dela za preteklo leto. Tako so ugotovili, da so lahko kljub nekaterim neizpolnjenim nalogam s svojim delom zadovoljni. Kot je povedal **Andrej Pangerc**, pa lani niso zabeležili prevelikega uspeha pri povezovanju z drugimi delavci — nekomunisti. Zato bodo temu področju letos posvetili mnogo več pozornosti. Mnogo več tudi nameravajo postoriti na področju idejnopolitičnega izobraževanja, saj so zadnje čase to dokaj pomembno politično stalno akcijo precej zanemarili.

OO ZKS TOZD DRUŽBENI STANDARD

»Kljub težavam, ki so se lani pojavile skoraj pri vseh naših dejavnostih, smo dosegli še kar zadovoljive poslovne rezultate, ki pa bi lahko bili še za spoznanje boljši. Verjetno bomo morali že letos sistemsko določiti funkcije in tudi organizirati nekatera področja naše dejavnosti,« je uvodoma povedal **Štefan Filipančič**, sekretar osnovne organizacije.

Sicer pa v tej temeljni organizaciji ugotavljajo, da so se delavci lani preveč dosledno držali usmeritev politike gospodarske stabilizacije.

»Naša dejavnost je največ usmerjena v delo z ljudmi, ki so neprimerno bolj občutljivi kot material v proizvodnih TOZD. Zato se često dogaja, da ravenski železarji ne vidijo, da smo veliko nalog izpolnili zelo dobro. Vidijo le tisto, česar nismo mogli ali pa celo nismo znali bolje opraviti. Že do sedaj smo bili in bomo tudi v prihodnje izpostavljeni kritiki železarjev, pa naj si bo upravičeno ali pa ne,« je poudaril tov. Filipančič.

Ker osnovna organizacija ZKS šteje le devet članov, so bili ti

lani prisotni skoraj na vseh sestankih družbenopolitičnih organizacij kot tudi na sejah samoupravnih organov. Tako lani mimo komunistov ni šla niti ena pomembna zadeva. Sicer pa so tudi v TOZD družbeni standard že pred časom sprejeli program dela za leto. O tem **Štefan Filipančič**:

»Morda smo si za leto zadali nekoliko prezahtevne naloge, ki jih bomo lahko uresničili le z dobro organizacijo in z zadostnimi sredstvi. Kakorkoli že, v standardu se zavedamo, da smo kljub stabilizacijski »zapori« dolžni našim železarjem in njihovim sorodnikom nuditi vse pogoje, ki so povezani s splošnim standardom. Tako naj bi že letos pričeli in po možnosti vsaj delno končali samski dom ob Suhi ter na Ivarčkem jezeru uredili okolico, sanitarije, tuše in bife. V Portorožu naj bi sanirali kuhinjo in že pričeli s prvo podfazo izgradnje novega počitniškega doma. Temeljito se bomo pogovorili tudi z Merxom glede naše družbene prehrane (dohodkovni odnosi). Predvsem pa bomo zahtevali, da se mora za danje ceno malica bistveno izboljš-

Naš savinjski tozd

dar je tako, in kako dolgo bo tako, mi v proizvodnji ne vemo. Vemo le, da z minimalnimi izvoznimi premijami, ki smo jih dobili lani, še zdaleč nismo pokrili naših izvoznih stroškov. To pa je tisto, česar ne moremo razumeti. Tudi tega ne razumemo, ko »nekateri« naši poslovni delavci v železarni pravijo, češ, kaj ti pri industrijskih nožih še hočejo več, saj so vendar dobili premije, ki jim pripadajo. Vse tako kaže, da le mi, ki delamo v industrijskih nožih, v železarni vemo, kakšne izvozne premije dobivamo in v kakšno nadomestilo so te za izgubljeni dohodek. Nihče drug izven našega tozda noče videti niti ne oceniti, za koliko so se nam v zadnjem obdobju podražili proizvodni stroški.

Informativnem fužinarju že nekajkrat poročali. Te dni pa smo zvedeli, da se stanje še vedno ni spremenilo oz. uredilo, in da se zategadelj ni čuditi, če tamkajšnji delavci pravijo, češ, kaj bi pisali o svojih težavah, ko nič ne pomagajo, pa tudi nekaterim to ni dovolj. Celo to se že baje dogaja, da tistega, ki kaj po resnici pove za javnost, potem kaj radi pokličejo na zagovor, kot kašnega »nepridiprava«.

»Naj reče kdo, kar hoče, komunisti v TOZD industrijski noži smo in bomo tudi za javnost povedali, kaj nas spravlja v dobro in slabo voljo, predvsem pa, kaj nas moti pri današnjem samoupravljanju v železarni. Tokrat bomo spregovorili o problemu, ki se, kot kaže, ne more rešiti. Že

šati. Le v skrajnem primeru pa se znamo celo odločiti za samostojno družbeno prehrano. Ker je naš TOZD že pred časom prevzela v upravljanje nekatera smučišča, bi za ureditev teh nujno potrebovali sodobnejši, predvsem pa močnejši teptalni stroj. Prav tako bi mo-

rali še letos pripraviti vso potrebno dokumentacijo in načrte za ureditev kompleksa Ivarčko jezero-Ošven, ki zajema tudi postavitve nove sedežnice,« je zaključil Štefan Filipančič.

Franc Rotar

RAZVOZLAVANJA

Kdaj skupni prihodek v vseh tozdih

Dosedanje razprave o težah za nadaljnji razvoj družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov v železarni pa tudi sklepi in stališča problemske konference ZK železarne so pokazali, da med drugim želimo predvsem (pre)urediti široko in zahtevno področje dohodkovnih odnosov. Tu so ponovno jasno izražene želje po prehodu od sistema internih cen v tozdih predelave na sistem skupnega prihodka, podobno željo pa izražajo tudi nekateri tozdi spremljajočih dejavnosti.

Da bi prispevali k razčiščenju pojmov, in da bi predvsem videli, ali so težave pri prehodu posameznih tozdov na sistem skupnega prihodka objektivne ali subjektivne, smo pri strokovnjakih delovne skupnosti gospodarjenja in računovodstvo zbrali za objavo nekaj podatkov, hkrati pa smo povabili in tu tudi javno vabimo predstavnike tozdov oziroma druge delavce, da o tej temi prispevajo svoje mnenje.

Osnovna značilnost naše proizvodnje in zato hkrati morda največja ovira na poti k nadaljnjemu razvijanju sistema skupnega prihodka je veliko število izdelkov (in tehnologij zanje) ter še večje število operacij, ki so potrebne za njihovo izdelavo. Tako npr. za izdelavo določene vrste noža potrebujemo 20 delovnih operacij. Drugi podatki pa so: imamo tehnologijo za izdelavo okoli 500 vrst jekel, za okoli 10.000 vrst ulitkov, za okoli 10.000 vrst različnih odkovkov, v valjarni prav tako za okoli 10.000 vrst izdelkov, v jeklovleku za 2800, v vzmetarni za 850, v rezalnem orodju na Prevaljah za okoli 9000, v ind. nožih, pnevmatiki ter strojih in delih pa približno za 25.000 izdelkov.

S podatki o tehnologiji za skupno okoli 70.000 izdelkov oziroma 950.000 delovnih operacij so zmožljivosti datoteke našega računalnika zasedene 98-odstotno. Poleg tega imamo v arhivu podatke za nadaljnjih 10 odstotkov, tako da rezerve praktično že zdaj ni nobene.

In nekaj misli:

— za uvedbo višje stopnje dohodkovnih odnosov je poleg materialnih pogojev potrebna tudi višja stopnja zavesti

— ne obstaja samo en model skupnega prihodka, ampak je možnih več

— skupni prihodek so uvedle tudi delovne organizacije, ki nimajo računalnika.

Prvi se je odzval našemu vabilu tov. **Dani Praprotnik**, ravna-

telj tozda vzmetarna, in zapisal tole:

Z uveljavitvijo sistema pridobivanja dohodka z udeležbo pri skupaj ustvarjenem prihodu v TOZD metalurške proizvodnje smo dosegli kar lepe uspehe in si nabrali že tudi nekaj izkušenj. Seveda pa je prehod na ta sistem v TOZD mehanske predelave veliko bolj zahteven in je potrebno tudi več strokovnih priprav za uspešno uveljavitev omenjenega sistema. Saj je v teh TOZD proizvodni program zelo razvejan in obsežen, pa tudi dobava polizdelkov je iz več TOZD (kovačnica, valjarna, livarna itd.).

Za TOZD vzmetarno pa lahko trdimo, da kakšnih večjih težav pri prehodu na sistem skupnega prihodka ne bi smelo biti. Proizvodnja je serijska in tudi skoraj ves vložni material nam dobavlja TOZD valjarna.

Zato menimo, da bi lahko brez večjih zapletljivosti in težav s to TOZD sklenili dohodkovno razmerje na podlagi skupnega prihodka. Menimo tudi, da ni nujno,

V prvi polovici januarja sta obiskala železarno Ivan Atelšek, podpredsednik Ljubljanske banke, in Branko Paš, direktor inštituta Ljubljanske banke

da bi se vse TOZD mehanske predelave naenkrat vključile v sistem skupnega prihodka. TOZD, ki imajo boljše pogoje, naj se prej vključijo v ta sistem, drugi pa takrat, ko jim bodo to tehnične

možnosti dopuščale. Za uspešno uveljavljanje in delovanje sistema skupnega prihodka pa je pogoj, da vsi udeleženci v tej verigi izdelamo realne in poštene ekonomske kalkulacije.

Analiza disciplinskih postopkov v letu 1980

Drugi mandat pred štirimi leti izvoljenih disciplinskih komisij gre h kraju. Marca letos bomo volili že nove člane. Disciplinske komisije so že vseskozi zelo aktivne, v letu 1980 se je delo na disciplinskem področju povečalo še zaradi postopkov ugotavljanja

pavšalne odškodnine. Poročilo o delu disciplinskih komisij smo razdelili po komisijah, za vsako pa bomo poudarili značilnosti, ki se ob njej pojavljajo.

1. Skupna disciplinska komisija TOZD MP (zajema TOZD jeklar-

PREGLED KRŠITEV DELOVNIH OBVEZNOSTI OD 1. 1. DO 30. 12. 1980

TOZD, DS	predlagano v disc. postopku	Izrečeni ukrepi									nerešeno
		opomin	javni opomin	razpored. k drugim nalogam	prenehanje del. razmerja	pogoj. preneh. del. razm.	denarna kazen	v zvezi z disc. post. pavšalna odškodnina	ustavlj. postop.		
1. JEKLARNA	134	34	45	—	9	11	5	24	8	22	
2. JEKLOLIVARNA	66	20	21	—	5	4	—	9	5	11	
3. VALJARNA	92	39	27	—	6	6	—	11	4	10	
4. KOVAČNICA	35	14	10	—	—	5	1	6	2	3	
5. JEKLOVLEK	23	5	6	—	1	3	—	4	3	5	
6. KALILNICA	11	3	3	—	—	2	—	5	2	1	
7. ORODJARNA	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8. STROJI IN DELI	47	15	11	—	6	3	—	9	6	6	
9. INDUSTRIJSKI NOŽI	4	2	1	—	—	—	—	1	—	1	
10. PNEVMATIČNI STROJI	10	1	3	—	—	4	—	—	1	1	
11. VZMETARNA	45	13	3	—	8	10	—	10	7	4	
12. REZALNO ORODJE	22	5	10	—	—	5	—	11	1	1	
13. ENERGIJA	6	2	—	—	3	1	—	2	—	—	
14. ETS	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—	
15. SGV	10	4	2	—	1	1	—	2	1	1	
16. TRANSPORT	5	3	1	—	—	—	—	—	1	—	
17. KK	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
18. RPT	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	
19. PII	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20. KOMERCIALA	17	3	2	—	3	3	—	6	3	3	
21. DRUŽBENI STANDARD	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
22. DS ZA RAČUNOVODSTVO	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
23. DS POSEBNE FINANČNE SL.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
24. DS ZA GOSPODARJENJE	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
25. DS ZA KSZ	4	3	1	—	—	—	—	—	—	—	
SKUPAJ	537	168	148	—	42	59	6	101	45	69	

na, jeklolivarna, valjarna, kovačnica, jeklovlek, kalilnica).

Od 361 zahtev za uvedbo disciplinskih postopkov in ugotovitev pavšalne odškodnine je bilo v postopku 468 delavcev ali 90,5 vseh predlaganih v disciplinski postopek. Po vrstah kršitev izstopajo v večini primerov naslednje:

- neopravičeni izostanki
- neizpolnjevanje delovnih obveznosti
- vinjenost na delu
- zamujanje na delo, predčasni odhodi z dela
- malomaren odnos do dela
- odklanjanje dela
- povzročanje materialne škode.

80% vseh kršitev zajemajo neopravičeni izostanki. Iz zagovorov kršilcev je moč razbrati, da delavci na 4. izmeni težko dobijo dopuste (problem žerjavovodij) in ti enostavno izostanejo z dela, če dopusta ne dobijo. Seveda je s tem moten proizvodni proces, na to pa ves čas opozarjajo predlagatelji postopkov.

Ostale kršitve po vrstnem redu nastopajo v manjšem obsegu, vendar so glede na to, da gre za težje obrate, dovolj problematične. Po vrstah ukrepov je največ opominov in javnih opominov, manj pa je prenehanj delovnega razmerja in denarnih kazni. Pavšalna odškodnina je bila določena v 59 primerih in v večini primerov tudi že odtegnjena delavcem.

Ugotovitev

Pri tej komisiji ugotavljamo, da nedisciplinacija sicer ne narašča, še vedno pa je največ zahtev iz TOZD jeklarna in valjarna. Ugotavljamo pa lahko, da se pri prijavljanju premalo upošteva socialni moment posameznih kršiteljev (kršitve zaradi stanovanjskih problemov, alkohol, družinske težave).

2. Skupna disciplinska komisija TOZD MO (zajema TOZD stroji in deli, orodjarna, pnevmatični stroji, industrijski noži, vzmetar-

na, rezalno orodje) je prav tako obravnavala precej zahtev (128). Značilnost te komisije je, da kot kršitve nastopajo poleg neopravičenih izostankov tudi malomarno opravljanje dela, razne neuporabe zaščitnih sredstev, predčasna zapuščanja delovnih mest številčno enakovredno. Največ zahtev je iz TOZD stroji in deli ter vzmetar-

3. Za drugi dve skupni disciplinski komisiji se ugotavlja dosti manj zahtev za uvedbo disciplinskih postopkov (48 skupno za obe komisiji) in kot kršitve na prvem mestu nastopajo neopravičeni izostanki.

Povzetek pregleda nam pove: — Disciplinske komisije so pri svojem delu dokaj aktivne in z vso odgovornostjo rešujejo zahteve.

— Zunanji člani ne sodelujejo preveč radi na teh zasedanjih in večkrat je sklepčnost ravno zaradi odpovedi njihove udeležbe zadnji trenutek vprašljiva.

— Predsedniki disciplinskih komisij (izvoljeni po samoupravni poti) poskušajo svoje delo opravljati zadovoljivo, vendar bo še vedno potrebna prisotnost strokovnega delavca.

— Kršitve kažejo določeno sliko nediscipline, ki je tudi ponovljeni disciplinski ukrepi ne popravijo in bo potrebno reševanje posameznih zadev tudi v TOZD.

Na zaključku tega pregleda želimo še poudariti:

— pri sodišču združenega dela v Mariboru smo vložili 14 predlogov za plačilo pavšalne odškodnine za tiste delavce, ki te odškodnine niso poravnali v disciplinskem postopku. Trije delavci so že pred obravnavo pavšalno odškodnino poravnali in te predloge smo umaknili, v drugih primerih pa so bile obravnave 23. decembra 1980 na Ravnah in so se zaključile za železarno pozitivno.

K temu poročilu spada še številčni prikaz delovanja disciplinskih komisij po posameznih TOZD.

Za pravno službo
S. Slemnik

govorijo, spoznajo pa se na stvari sploh ne. Na srečo je takih zelo malo. Večina ve, da smo — sploh danes — zelo odvisni od tujega denarja. Konkurenca v svetu je velika, in pismeno se da le malo zmeniti. Treba je na pot in se dogovarjati. Tudi tuji dosežki, prikazani na sejmih, recimo, so nam

samo dobrodošli, da o pomembnosti šolanj in strokovnih izpopolnjevanj sploh ne govorimo.

Seveda pa se stabilizacija pozna tudi pri tem: predlani je poslovno potovalo na tuje 198 ljudi, lani samo 143.

H. Merkač

KOLEKTIVNO DELO IN ODGOVORNOST V PRAKSI

V tem času tudi v ravenski občini v vseh družbenopolitičnih organizacijah, krajevnih skupnostih, TOZD in drugih samoupravnih skupnostih potekajo javne razprave o osnutku ustavnih amandmajev k zvezni in republiški ustavi ter stališčih družbenega sveta za razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja v občini Ravne na Koroškem za dopolnitev statuta občine.

Za dopolnitev statuta, ki izhajajo iz vsebine Titove pobude za krepitev kolektivnega dela, odločanja in odgovornosti, v zvezi s tem pa predvsem za določitev dolžine mandata voljenim in imenovanim funkcionarjem ter nosilcem funkcij v občini, družbeni svet predlaga:

V občini

Za predsednika skupščine občine, predsednike zborov skupščine občine ter predsednike skupščin in predsednike zborov skupščin tistih interesnih skupnosti, ki se vključujejo v skupščinski sistem, naj bi bila mandatna doba eno leto z možnostjo enkratne ponovne izvolitve, odvisno od ocene uspešnosti dela v preteklem mandatu.

Nadalje družbeni svet predlaga, da bi bilo potrebno uvesti funkcijo podpredsednika skupščine občine z enako mandatno dobo kot za predsednika skupščine.

Za predsednika izvršnega sveta skupščine občine in predsednike izvršnih odborov SIS (ki se vključujejo v skupščinski sistem) se predlaga mandatna doba štirih let brez možnosti ponovne izvolitve, za člane izvršnega sveta SO in izvršnih odborov SIS pa mandatna doba štirih let z možnostjo enkratne ponovne izvolitve. Tudi mandat predstojnikov upravnih organov naj bo 4 leta z možnostjo enkratne ponovne izvolitve.

V krajevnih skupnostih

Za predsednika skupščine ter sveta krajevne skupnosti družbeni svet predlaga mandat dveh let z možnostjo enkratne ponovne izvolitve; za člane sveta KS pa mandatno dobo štirih let z možnostjo enkratne ponovne izvolitve.

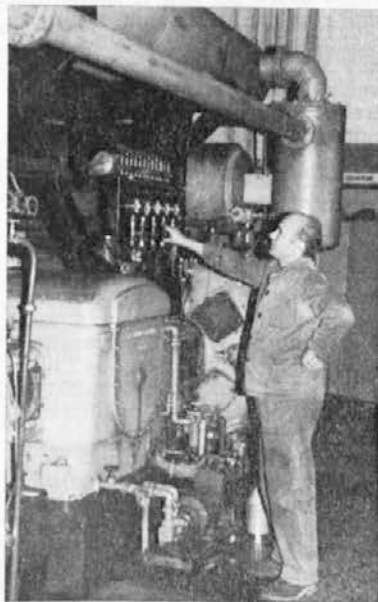
V SIS

Za predsednike skupščin in predsednike izvršilnih odborov SIS, ki se ne vključujejo v skupščinski sistem, bi naj trajal mandat dve leti z možnostjo enkratne ponovne izvolitve. Za člane v teh izvršilnih odborih pa mandatna doba štirih let z možnostjo enkratne ponovne izvolitve. Tam,

kjer se predvideva v okviru interesnih skupnosti ustanovitev več izvršilnih teles, bi naj bil mandat le-teh do 4 leta.

Nadalje družbeni svet meni, da v enem mandatnem obdobju skupščine občine, SIS in KS ne more biti ista oseba več kot dvakrat izvoljena za opravljanje iste funkcije. Ob tem pa družbeni svet poudarja, da je glede na zakonsko urejanje mandata nosilcev pravosodnih funkcij treba reči le to, da gre v določeni meri za poklicno delo in bo tako omogočeno, da se tako dolžina mandata kot omejitev ponovne izvolitve uredi tudi drugače — praktično v daljšem trajanju. Smiselno to velja tudi za družbenega pravobranilca samoupravljanja.

Zapisati velja še, da spremembe v statutih in drugih samoupravnih splošnih aktih morajo omogočiti krepitev kolektivnega dela in odgovornosti organov samoupravljanja in oblasti z bolj izraženo skupno in osebno odgovornostjo. Skrajševanje mandatne dobe in omejevanje možnosti ponovne izvolitve je tako le v vlogi krepitev takšne skupne in

V kisikarni

POSLOVNO NA TUJE

Za mnoge pomeni potovanje v tujino »potovanje v obljubljeni deželo«. Zato ti takim, ki kar naprej letajo čez meje, zavidajo, celo tistim, ki hodijo v tuje dežele poslovno. »Tako ali tako grejo samo na izlet in na poslovno kosilo,« pravijo.

Da bi nergačem dokazali, kako to še daleč ni res, smo pregledali knjigo s potnimi nalogi za leto 1980. Prav tako smo enega »poslovneža«, tov. Jurija Pratkanarja, vprašali, kako je s tem.

»Ko sem lani za štiri dni potoval v Sovjetsko zvezo, sem bil pač samo eden mnogih, ki je prišel ponujati stiskalnice. Nastanil sem se v hotelu in se povezal s predstavnikoma podjetja, potem pa — sediš in čakaš na telefonski poziv, lahko tudi dva dni. Nato sestanki. Niti Leninovega mavzoleja si nisem imel časa ogledati.«

Iz knjige potnih nalogov za tujino pa smo potegnili naslednje:

leta 1980 je poslovno potovalo 143 ljudi, največ v Zvezno republiko Nemčijo (59) in v Avstrijo (44). Poslovne stike smo imeli še s Sovjetsko zvezo (8 obiskov), Švedsko (7), Češkoslovaško (7), Švico (5), Poljsko (4), Italijo (4), Romunijo (2), Bolgarijo (2) in z ZDA (1). Največkrat so naši predstavniki potovali na tuje zato, da so se domenili za poslovno sodelovanje, torej je šlo za sklepanje poslov (69 ljudi). Šolanja, različnih izpopolnjevanj, simpozijev in posvetovanj se je udeležilo 32 naših delavcev. Na sejme jih je potovalo 22, na prevzeme raznih strojev in naprav 11. Zaradi reklamacij je moralo k tujim firmam 9 strokovnjakov. Največkrat so potovali člani poslovodnega odbora, pogostoma pa tudi delavci iz ETS, RR, PP, PII, KK in kovačnice, večina z letalom.

S tem člankom smo poskušali zavezati jezike vsem tistim, ki

osebne odgovornosti. Zato moramo delovni ljudje in občani vse predlagane spremembe razumeti kot utrjevanje in nadaljnji razvoj kolektivnega dela in odgovornosti vključno z rešitvijo, ki je v našem ustavnem sistemu nova, da je praviloma mandatna doba predsednika krajša od mandatne dobe članov organa.

F. Rotar

mladi fužinar

priloga informativnega fužinarja

Leto VIII

Ravne na Koroškem, 30. januarja 1981

Št. 1

»Mladí fužinar« izhaja kot mesečna priloga Informativnega fužinarja. Uredniški odbor: Peter Metulj, Irma Fajmut, Karlo Kreuh in Marjana Kjørpenčev, ki odgovarja tudi za vsebino »Mladega fužinarja«.

Program dela KS OO ZSMS železarne Ravne za leto 1981

JANUAR

- priprave za tekmovanje »Suhodolčanova bralna značka«
- priprava za literarni bilten (napotila, kako in kaj naj bi mladi pisali) s sodelovanjem aktiva štipendistov (AŠ) ŽR (pripravi organizator za kulturo)
- prvenstvo v sankanju s sodelovanjem AŠ ŽR (pripravi organizator za šport in rekreacijo)
- poldnevni seminar (vodenje sestankov, vodenje in oblika dela s članstvom, kadrovska politika in zaposlovanje) (pripravita in izvedeta organizatorja za IPD in DEO)
- priprave za formiranje »pohodne« brigade (pripravita organizatorja za LODS in MDA)

FEBRUAR

- pohod »Koroška v zimi 1981« (pripravi organizator za LODS pri KS OO ZSMS ŽR skupno s komisijo za SLO in družb. samoz. pri OK ZSMS Ravne)
- prvenstvo v plavanju s sodelovanjem AŠ ŽR (pripravi organizator za šport in rekreacijo)
- sodelovanje na proslavah (na dan Prežihove in Prešernove smrti)
- organiziranje »okrogle mize« (pripravi in izvede komisija za kulturo)
- demonstracija »gašenje požara« (pripravi organizator za LODS)

MAREC

- 8. marec: obdaritev mater partizank in mater padlih partizanov (izvedejo OO ZSMS po zadolžitvah organizatorja za LODS pri KS OO ZSMS ŽR in dogovoru OK SZDL Ravne na Koroškem)
- 8. marec: recital v ŽR po OO ZSMS (izvede organizator za kulturo s komisijo za kulturo pri konferenci sindikata)
- prvenstvo v šahu (pripravi organizator za šport in rekreacijo)
- enodnevni seminar na temo »najaktualnejše situacije v družbi« (pripravita organizatorja za IPD in DEO s sodelovanjem OK ZSMS Ravne na Koroškem)

- ogled poletov »Planica '81« (pripravi organizator za šport in rekreacijo)
- srečanje mladine obmejnih občin in mladine iz zamejstva
- tekmovanje v znanju, mladost v pesmi, besedi in spretnosti, pod parolo »Tito — revolucija — mir«

APRIL

- organizacija literarnih večerov (Suhodolčan, Cankar, Prežih) s sodelovanjem ŠC Ravne in konferenco sindikata (izvede organizator za kulturo skupaj s centrom za klubsko dejavnost pri OK ZSMS Ravne)
- dvodnevni pomladanski tabor s seminarjem na temo SLO in družb. samoz. Sodelujejo: AŠ, mladinci DO »TAM«, dijaki ŠC Ravne (pripravi organizator za LODS)
- prvenstvo v streljanju (pripravi organizator za šport in rekreacijo)
- čiščenje železarne

Gozd

Tišina v belem

— dvodnevni tabor mladih železarjev; sodelovanje dijakov ŠC Ravne (pripravi organizator za LODS)

SEPTEMBER

— izdaja literarnega biltena (zadolžen organizator za kulturo)
 — nadaljevanje prvenstva v malem nogometu (le v primeru če bo dovolj prijavljenih ekip) (pripravi organizator za šport in rekreacijo)
 — enodnevni seminar (marksistična vzgoja in idejno-politično izobraževanje mladih ter najaktualnejše naloge ZSMS) (pripravita organizatorja za IPD in DEO)
 — športno-kulturno srečanje mladih jugoslovanskih železarn v Kraljevu (pripravi KS OO ZSMS ŽR v sodelovanju z organizatorjema za šport in kulturo)
 — tekmovanje v znanju, mladost v pesmi, besedi in spretnosti, pod parolo »Tito — revolucija — mir«
 — pohod po poteh »Koroškega bataljona«

OKTOBER

— 10. oktober: krajevni praznik, pohod (pripravi organizator za LODS)
 — prvenstvo v namiznem tenisu (pripravi organizator za šport in rekreacijo)

— seminar SOZD Slovenske železarne
 — ogled bolnišnice »Franja«

NOVEMBER

— skrb za spominska obeležja (izvedejo OO ZSMS po dogovoru z organizatorjem za LODS)
 — 29. 11.: tradicionalni odbojgarski turnir: sodelujejo ekipe KS OO ZSMS ŽR, KKŠ Ljubljana, KKŠ Maribor, OO ZSMS Reka, KS OO ZSMS Gimnazija Ravne, KS OO ZSMS ŠC Ravne (pripravi organizator za šport in rekreacijo)
 — 29. 11.: dan republike, sodelovanje na proslavi (organizira komisija za kulturo)

DECEMBER

— pregled dela v letu 1981 in izdelava programa KS OO ZSMS ŽR za leto 1982 (zadolžen KS OO ZSMS ŽR)
 — 22. decembra: obisk karavle »Sonjak«; kulturni program s sodelovanjem ŠC Ravne (pripravita organizatorja za kulturo in LODS)
 Poleg že naštetih dejavnosti se bomo vključevali še v vse vrste akcij, ki jih ni možno terminsko opredeliti, a nas zanje obvezujeta statuta ZSMS in ZSMJ.

(izvedejo OO ZSMS po TOZD v dogovoru s TOZD družbeni standard — komunalno)

MAJ

— kresovanje ob 1. maju — prazniku dela
 — vključevanje v občinski program ter akcije ob mesecu mladosti (izvede komisija za kulturo)
 — majsko srečanje mladine SOZD Slovenske železarne (organizirajo OO ZSMS s povezavo KS OO ZSMS ŽR)
 — karavana mladih — udeleži se je delegacija najzaslužnejših članov OO in KS OO ZSMS ŽR
 — čiščenje reke Meže (le v primeru, da bomo pravočasno obveščeni) (pripravi organizator za MDA)

JUNIJ

— programska konferenca KS OO ZSMS ŽR
 — taktično-orientacijsko tekmovanje (organizira komisija za SLO in družb. samozaščito z OŠ TO)

JULIJ

— kresovanje ob 22. juliju — dnevu vstaje slovenskega naroda (pripravi organizator za LODS)

AVGUST

— obisk karavle »Sonjak« ob dnevu graničarjev (15. avgust); kulturni program s sodelovanjem ŠC Ravne (pripravita organizatorja za kulturo in LODS)
 — prvenstvo v malem nogometu (pripravi organizator za šport in rekreacijo)

Seminarji - tudi oblika izobraževanja

Od 12. do 14. decembra 1980 je bil na Bledu seminar za delegate ZSMS SOZD Slovenske železarne. Te oblike usposabljanja mladih smo se udeležili tudi delegati iz železarne Ravne.

Obpravnavana snov je bila obsežna, saj je zajemala razna področja dela in aktualne teme iz našega življenja.

Obširno predavanje o vlogi mladih v SLO in družbeni samozaščiti je imel Andrej Brvar, področje inventivne dejavnosti v združenem delu pa nam je predstavil Štefan Ščerbic. O delu in vključevanju družbenopolitičnih organizacij v sistem samoupravnega družbenega planiranja, o srednjeročnem razvoju SOZD Slovenske železarne in o položaju slovenskih železarn v gospodarstvu Jugoslavije je govoril Rudi Rozman. O mednarodnem položaju Jugoslavije ter o njenih prispevkih za reševanje mednarodnih problemov nas je seznanil Drago Frelih. Predsednik republiške konference ZSMS Boris Bavdek je govoril o vlogi ZSMS v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja.

14. decembra 1980 pa je bila letna konferenca sveta ZSMS SOZD Slovenske železarne, na kateri so kot gostje sodelovali: predsednik RK ZSMS Boris Bavdek, predsednik poslovnega odbora SOZD Slovenske železarne Igor Uršič in predsednik poslovnega odbora železarne Jesenice Štefan Nemeč. Poročilo o delu sveta za obdobje januar — december '80 je podal predsednik sveta ZSMS SOZD Slovenske železarne Tihomir Kostič. Po poročilih smo delegatje razpravljali o problemih mladih in o novih nalogah, ki so pred nami v prihodnjem obdobju. Program dela sveta ZSMS SOZD SZ je bil potrjen z nekaterimi dopolnitvami.

Ta oblika usposabljanja mladih ima namen, da obogati dejavnost v osnovni organi-

zaciji ZSMS, kjer delamo in živimo. Za uspešno vključevanje je pomembno, da pridobljene izkušnje in znanje neprestano utrjujemo in se s tem vsestransko vključujemo na vseh področjih našega dela.

Irma Fajmut

13. 12. 1980 je potekal v hotelu »Peca« v Mežici seminar, ki ga je organizirala komisija za IPD pri OK ZSMS. Iz železarne so se seminarja udeležili le trije mladinci. Spregovorili smo o planiranju v naši občini (uvodno razpravo je podala tov. Potočnikova). Opozorili smo na problem zaposlovanja žensk in novega usmerjanja izobraževanja (le-tega bi morali bolj uskladiti s potrebami gospodarstva v Mežiški dolini). Ugotovili smo, da smo mladi premalo seznanjeni s poklici (rudar, metalurg). Uvod v drugo temo — informiranje — je podal tov. Prošt. Soglašali smo, da tisk, radio, oglasne deske mladi premalo izkoriščamo za informiranje. Omejujemo se le na ustno informiranje, kar pa našim potrebam ne zadostja. S tov. Pevcem smo razpravljali, kako se mladi vključujemo (oziroma naj bi se) v SLO in družbeno samozaščito, kako smo seznanjeni z njunima konceptoma. Opozorili smo na problem, da je večina mladih vključena v TO in jih zato za delo v mladinski organizaciji »zmanjka«. Sicer pa bomo morali na področju SLO in družbene samozaščite še marsikaj storiti. Seznanili smo se tudi z delegatskim sistemom mladine. Po uvodni razpravi tov. Pogorevčnika smo razpravljali o naših težavah pri vsadanju delu. Srečujemo se namreč z neresnostjo in nezainteresirnostjo (neaktivnostjo) mladih, govorili smo o boljšem (drugacnem) delu mentorjev na šolah in o sodelovanju Kluba koroških študentov v Mariboru in v Ljubljani z OK ZSMS Ravne na Koroškem. Se-

minar je bil dobro organiziran, zato lahko pričakujemo tudi uspehe.

Od 19. do 21. 12. 1980 je potekal na Bledu seminar na temo obveščanja in propagande. Organizirala ga je republiška konferenca ZSMS oziroma center za obveščanje in propagando pri RK ZSMS. Tega seminarja smo se udeležili tudi »copovci« pri občinski konferenci ZSMS Ravne. Mladi smo bili na tem seminarju zelo delavni, saj smo v treh dneh predelali kar precej tem. Prvi dan smo zelo obširno spregovorili o informiranju v delegatskem sistemu. Ugotovili smo, da informiranje še nima mesta, ki mu v družbi pripada. Kritično smo ocenili informiranje naših delegatov v SIS, saj ne dajejo povratnih informacij. Še enkrat smo kritizirali obsežna delegatska gradiva, ki jih prejemo zadnji trenutek in marsikaj le težko razumemo, in ne vemo, kako naj jih kratko in jedrnatno prenesemo »svoji bazi«. Organizirali smo tudi javno tribuno na temo »Ali je novinarsko delo le služba«. Sodelovali so sami strokovnjaki na tem področju: tov. Stane Grah (RTV Ljubljana), Boris Kutin (Komunist), Boris Dolničar (Delo), Srečko Zajc (Mladina). Zvedeli smo veliko zanimivega o delu in življenju novinarja — človeka, samoupravljalca. Spregovorili smo tudi o usmerjeni izobraževanju, o šolskem radiu, o oglasnih deskah. Seminar je bil dobro pripravljen, zato smo udeleženci odšli domov »nasičeni z novim znanjem in izkušnjami«.

Marjana Kjørpenčev

NOVI BILTEN

Občinska konferenca ZSMS Ravne je pred kratkim izdala 4. številko svojega glasila.

Na uvodnih straneh preberemo nekaj spodbudnih misli za letošnje leto in željo po novih dopisnikih ter »poslanico« J. J. Nato izvemo za delo mnogih mladinskih organizacij v občini: o OO ZSMS Javornik in njenem ustanovnem sestanku, o OO ZSMS osnovnih šol Prežihov Voranc (ustanovili so stalno mladinsko delovno brigado), Koroški jeklarji in Franjo Golob s Prevalj, o OO ZSMS v tozdih Stavbenik, TAB Mežica, Konfekcija Prevalje ter o ravenški trški mladini in njenih neuspešnih poskusih, da bi ustanovila svojo osnovno organizacijo. Mladi nam poročajo o sprejemu prvošolčkov med pionirje, o obisku železarniških mladincev na karavli Sonjak, o seminarju za informiranje in politično propagando in o obisku prevaljskih mladincev v rudniku Mežica. Predstavijo nam tudi sekretarja OK ZSMS, dobitnika priznanja najboljšim mladim samoupravljalcem, Miroslava Garba.

Mlade v naši občini je treba za to številko Biltena pohvaliti. Predvsem je hvale vredna vsebina, saj je pestra, pa čeprav zaenkrat še v glavnem poročevalska. Mogoče se v naslednji številki že najde kak bolj razmišljajoč članek. Tudi fotografije stvar popestrijo, zato bi jih lahko bilo več.

In kaj v glasilu mladih moti? Poleg pre mnogih slogovnih in slovničnih pomanjkljivosti predvsem tole: J. J., M. G., M. V., K. P., A. R., K. M., Č. J., Č. A., R. J., K. U., B. T. in Ž. N. Tisti, ki pišete, drugič pogumno objavite svoje ime in priimek! Zato, ker to zahtevajo pravila, in tudi zato, da vas bodo drugi poznali vsaj po imenu, če se že v današnji naglici mladi drugače ne utegnemo dovolj spoznati.

Helena Merkač

UČENCI OŠ PREŽIHOVEGA VORANCA POROČAJO

Ob dnevu republike smo pionirji in mladinci naše šole ustanovili stalno delovno brigado. Imenovala se bo Prežihova mladinska delovna brigada. Bo samoupravno organizirana in ima že svoje vodstvo.

Sodelovali bomo v vseh pomembnih krajevnih in občinskih akcijah. Najbolj prizadevni pa se bodo lahko vključili v republiške in zvezne akcije.

Brigada bo v stalni pripravljenosti. Tako bomo tudi mladi s prostovoljnimi delom pomagali pri razvoju našega kraja in občine.

Brigadirji pa smo si zastavili še nekaj nalog. Razvijali bomo vztrajnost, požrtvovalnost, tovarištvo, predvsem pa pravilen odnos do dela.

NA KARAVLI

Zastave so se ovijale okrog drogov. Spominjale so na praznični dan, rojstni dan JLA.

Nemirno sem stopal ob drogovih. Kako bo le na karavli, med vojaki, sem se spraševal, ko sem opazoval veliko zastavo.

»Gremo!« je rekel tovariš miličnik.

Že smo se odpeljali proti Sonjaku.

Na karavli so nas vojaki prisrčno sprejeli in nas pogostili. Mi smo jim čestitali za njihov praznik in jim izročili darila, ki smo jih sami izdelali. Dijaki so pripravili kratek kulturni program. Vojaki pa so nam razkazali karavlo in orožje. Spoznali smo borbene lastnosti AP M-70. Zaradi njihove prijaznosti smo se hitro spoprijateljili in se pogovarjali kot stari znanci. Pomerili smo se v šahu in v streljanju z zračno puško. Po tekmovanju pa smo skupaj peli borbene pesmi v slovenščini in srbohrvaščini. In že smo se znašli v kolu. Sprva smo se nerodno prestopicali, kaj kmalu pa smo se lepo ujeli. Kmalu smo lahko ugotovili, da vojaki nimajo veliko prostega časa. Eni so odhajali na stražo, drugi v patroljo. Ker smo bili radovedni, kako vojaki opravljajo svojo dolžnost, nam

je starešina razložil dolžnosti stražarske službe. Če se zunaj ne bi začelo mračiti, najbrž še opazili ne bi, da je dan minil. Morali smo se posloviti. Na poti domov smo razpravljali o vtisih. Ugotovili smo, da je JLA močna, sodobno oborožena armada, v katero lahko zaupamo in smo ponosni nanjo.

Marko Ivartnik, 8. b

KOROŠKA V ZIMI '81

Komisija za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito pri občinski konferenci ZSMS Ravne na Koroškem bo tudi letos organizirala tradicionalni pohod po naši lepi Koroški. Predvidevajo, da se bo tega pohoda udeležilo kar petdeset mladih iz naše občine. Povabili pa so tudi pripadnike naših oboroženih sil, teritorialne obrambe in borce narodnoosvobodilnega boja.

Na tem pohodu bodo mladinke in mladinci spoznali našo splošno ljudsko obrambo, obudili bodo spomin na težke boje partizanov v drugi svetovni vojni, saj bodo obiskali tudi številna spominska obeležja iz teh herojskih časov, preizkusili pa bodo tudi svojo fizično sposobnost.

Pa še pot, ki jo bodo udeleženci opravili: z Raven bodo odšli proti Naravskim ledinam, nadaljevali pot na Sleme in Smrekovec, cilj pohoda pa bo v Črni.

Pohoda se bomo udeležili tudi mladi železarji, saj bomo že v januarju formirali pohodno brigado.

Želimo, da bi nam bilo vreme naklonjeno in da bi šlo na pohod čimveč mladincev.

Marjana Kjørpenčev

Veselo po bregu

ZBIRALI SO STEKLOVINO

Ko sem se prvi delovni dan vrnila iz službe, sem na oglasni deski prebrala tole obvestilo: »6. in 7. januarja 1981 bodo učenci osnovne šole Franca Pasterka-Lenarta v Mežici zbirali vse vrste stekla (steklenice, kozarce od vložnega sadja in zelenjave). Prosimo, da vso odvečno steklovino odložite ob smetnjakih, da jo bodo učenci lahko odpeljali.«

V teh dneh so mladinke in mladinci naše osnovne šole pridno vozili pred »hram učenosti« nabrano steklovino. Nekaj so je prodali »Indosu« (kozarce za vlaganje), steklenice pa so prodali v trgovinah. Menda so si kar lepo povečali »fond«.

Res, hvalevredna pobuda učencev. Lahko si le želimo, da bi organizirali še več takih in podobnih akcij.

Marjana Kjorpenčev

POHORJE VABI

MO PD Prevalje je 25. in 26. oktobra priredil izlet na Pohorje. 16 mladih planincev in 6 vodnikov se je kljub slabim vremenskim obetom odpravilo na pot. Z vlakom so se odpeljali do Podvelke. Tu pa je ena skupina z avtostopom krenila na Ribnico na Pohorju, druga skupina pa je pot nadaljevala peš.

V dolgi koloni smo se pomikali po gozdu in preko manjših jas. Pot ni bila ne dolga niti ne naporna. Obilo težav so nam povzročala brezštevilna razpotja in izredno slabo označena pot. Kmalu zatem, ko smo zapustili Pesnikovo domačijo, ki je bila še pred leti planinska postojanka, je pričelo močno deževati, kasneje pa celo snežiti.

V teh trenutkih se nehote spominjamo težkih let med NOB, ko so pohorski gozdovi »sprejemali« v varno zavetje zveste sinove in hčere naše domovine. Na košatih smrekah še danes opazimo globoke zevajoče rane, ki so že prelite s smolo; obstreljene in osmojene veje pa so že zdavnaj odpadle.

Hiteli smo navkreber, saj smo se zavedali, da bomo v tem snežnem metežu našli varno zavetje v Ribniški koči. Tu so nas lepo sprejeli: prijazen obraz in solidna postrežba, ki jo danes le redko srečaš, sta nam v hipu pregnala slabo voljo.

Naša »triperesna deteljica« pa se je izkazala tudi tokrat. Njen »hobi« je v iskanju »bližnjic«. Tokrat so se fantje pripeljali do kočice kar v avtomobilu. Seveda so tisti, ki so »krvavi pot potili« negodovali.

Skoraj celo noč je divjala snežna nevihta. Sprva megleno jutro se je sprevrglo v lep sončen dan. Kazili so ga le močni sunki severnega vetra. Košate smreke so se upogibale pod težo snega; mi pa smo s pogledom objeli Uršljo goro, Peco, Kam-

niške Alpe, Svinjsko planino in Golico, ki so se kopale v soncu.

V dolino smo se spuščali po zasneženi cesti, vendar je sneg kaj kmalu izginil. Našli smo dve, tri bližnjice, s katerimi smo si skrajšali pot za celo uro, in že smo bili pri

Plesniku. Po kratkem počitku in malici smo odšli proti Slovenj Gradcu.

Skoraj tako je potekal tudi izlet »v neznanu«, le da smo se takrat spustili v Mislinjo.

Ivo Pintarič

Zdravo, mladi železarji

Kako čas hitro teče! Komaj smo zaplesali v novo leto, že se lotevamo svojih vsakdanjih nalog in dolžnosti.

Člani uredništva premišljujemo, kako bi naše glasilo popestrili. Mladost je radoživost, polet, pa tudi zaletavost. Naj bo »Mladi fužinar« »ogledalo« naše vihravosti. Nekaj idej in predlogov imamo sami, tudi vi nam pomagajte, da bo »Mladi fužinar« vaš in naš. Želimo, da bi v njem ne poročali le o tem, kaj smo storili, temveč tudi o našem življenju, o našem delu ob stroju — na delovnem mestu, o našem vključevanju v družbenopolitično življenje železarne; o tem in onem problemu, ki nas tare kot mladince, samoupravljalce, proizvajalce. Problemov je veliko, mi pa se tiho — pretiho — pogovarjamo o njih le za ogrom, po sestanku.

Ta številka je res bolj »programska« — v njej objavljamo celotni akcijski program KS OO ZSMS ŽR. Za prihodnjo pa pripravljamo nekatere spremembe. Upamo, da bomo »zadeli v črno«. Vi pa nam napišite, kaj predlagate, da bo »Mladi fužinar« resnično izraz vaših želja. Vsak predlog nam bo dobrodošel.

Če ste glasilo pazljivo prebirali, ste lahko opazili, da vanj dopisujejo le nekateri. Radi bi razširili krog sodelavcev — to pa je

tudi eden od načinov za popestritev »Mladega fužinarja«. Komisija za kulturo pripravlja »okroglo mizo« na temo »Kako in kaj bi mladi pisali«. Pridite — marsikaj zanimivega boste izvedeli in verjemite, pričeli boste dopisovati!

Zelo malo zvemo o življenju OO ZSMS v železarni. Na seji KS OO ZSMS ŽR smo zadolžili predsednike OO, da zbirajo prispevke v svojem okolju. Žal pa predsedniki niso najbolj uspešni: sicer pa tudi oni znajo kaj napisati, pa naj napišejo — bo informacija iz prve roke in najtočnejša.

Upam, da naš apel ne bo naletel na gluha ušesa. S skupnimi močmi bomo našega Fužinarja »preoblekli«.

Marjana Kjorpenčev

MISLI

Svojo krono nosim v srcu, ne na glavi; ni pokrita z diamanti in je nevidna: pravim ji zadovoljstvo. To je krona, ki je bila kraljem redkokdaj dana.

Shakespeare

Zadovoljstvo je tisti trenutek, ki traja med dvema nezadovoljstvoma.

Agatha Christie

Priprave

Ko grize mraz

Januarja je temperatura večkrat krepko padla pod ničlo. V tistih dneh smo na smrt sovražili vsakogar, ki nas je zbezal na plano. Da bi mu nos zmrznil, da bi mu jezik zaledenel! je bilo slutiti skrite misli, kadar že ni bilo slišati glasnega jamranja. Pogovori so se obvezno začeli z mrazom. Zjutraj smo si običajno sporočali, kakšne temperature smo pravkar izvedeli po radiu. Mraz pa ni rekel nobene, samo vztrajno je lezel pod kožo in grizel, kjer je mogel.

Ce nas je v službi zeblo, smo si bili pripravljene prinesiti pečko celo od doma. Saj nas je vendar zeblo!

Ampak ene med nami je zares zeblo. V železarni je kar precej takih del, ki se morajo opravljati na prostem ali pa je treba zdaj not zdaj ven, da se te po vseh pravih mora lotiti najmanj gripa, če že ne revma.

Na pripravi vložka smo srečali dva sodelavca, ki sta stalno izpostavljena mrazu. Najprej je bil to **Dragan Medić**, žerjavovodja. Mož ima v kabini sicer peč, vendar je ta bolj za okras, saj ne da nobene prave toplote. Toplotna izolacija je pa tudi nikakršna. V takem, že na pol odpisnem žerjavu (spomladi ga bodo zamenjali), človek res ne prekipeva od sreče, še posebej ne, če je kabina tako nepregledna, da se moraš nagibati skozi okno, da bi videl, kam odlagaš tovor. Nič čudnega torej, če so prehladna obolenja

zato pogostnejša in terjajo kdaj bolniško. Dragana mraz zoprno ovira pri delu. Kar predstavljajte si, kako je ponoči v napol zamrznjeni kabini imeti tovarišijo z mrazom, ki se plazi za vrat, se poigrava z rokami, da so čisto otrple in komaj še premikajo ročice na komandni plošči. In ironija, da kakšnih borih deset, dvajset metrov stran peč v topilnici sprošča toploto, ob kateri se lahko mimogrede scvreš. Pa Medić se niti ne pritožuje preveč, le toplotno bolj izolirano in bolj pregledno kabino si želi.

Frano Brković, nakladač na pripravi vložka, ni nič na boljšem. Nepristano je zunaj, stopa od vagona do vagona, jih pregleduje in čisti. Železje pa se mrzlo oprizema rok. Tudi on dela na štiri izmene, toda nič ne preklinja zime, kakor je v navadi, če nas zebe. Kar nekako ne prizna mraza.

Takih, kot sta Brković in Medić, je v železarni še precej. So to gasilci, obhodni vratarji, »cimpermani«, ki so morali valjarjem izdelati okna, ki so jih ti poletni razbili, a se niso spomnili na popravo, ker jim je tedaj bilo vroče; ponekod jih zebe tudi po halah, le da ne zaženejo takega hrupa kot mi po pisarnah. Mogoče pa nam le bo malo nerodno, če se bomo ob jamrariji spomnili na delavce, ki se prezebli vračajo z nočnega šihta, ali na tiste, ki se jim pravkar dela inje po bradi.

Z. Strgar

Dobra mera

KS ČRNA NA KOROŠKEM:

ČRNJANI HOČEJO SVOJE

Kljub temu, da so v tamkajšnji krajevni skupnosti v preteklem letu zabeležili precejšen napredek pri krajevni samoupravi in komunalni ureditvi, že razmišljajo, kako v prihodnje.

»Predvsem se moramo zavedati, da bo tudi letos leto stabilizacije in da bomo morali tudi v krajevni skupnosti enako kot lani poslovati racionalno in smotno.« je uvodoma dejal tajnik **KS Stanko Kordež**. »V naši krajevni skupnosti bomo letos dali poudarka predvsem dvema pomembnima akcijama. V prvi polovici leta bodo naše aktivnosti predvsem usmerjene v izvedbo referendumov za prostorsko in samoupravno preoblikovanje krajevne skupnosti, to je v ustanovitev nove KS Zerjav. V drugi polovici leta pa bodo akcije usmerjene v predkandidacijski in kandidacijski postopek za skupščinske volitve in volitve v organe krajevne skupnosti, ki bodo spomladi leta 1982. Ker nedavno sprejeti zakon o ljudski obrambi in družbeni samozasčiti prinaša precej sprememb, bomo storili vse, da jih bomo v celoti izvedli.«

Sicer pa bodo v Črni na Koroškem v skladu z dinamiko pritoka sredstev nadaljevali realizacijo plana krajevnega samoprispevka, sprejetega maja 1979. Ker zaenkrat vse kaže, da sredstva bodo, ni bojzani, da predvidenih del za letošnje leto ne bi realizirali.

»Letos nameravamo predvsem končati že lani začeto rekonstrukcijo RTV pretvornika in drugih objektov na Šumahovem vrhu kot tudi ureditev šolskega športnega igrišča. Nadaljevali pa naj bi tudi ureditev nogometnega stadiona. Ze lani smo se nameravali lotiti priprav za adaptacijo starega otroškega vrta v Črni, kjer naj bi dobilo svoje prostore društvo upokojencev. Ker pa je z zaidalno sanacijo centra vrtec predviden za rušenje, verjetno s tem predlogom ne bo nič. Imamo pa drugo možno rešitev. Če bomo namreč lahko odkupili staro vojaško kasarno v Črni, bi v njej dobili svoje prostore upokojenci.

Za to je krajevna skupnost že v samoprispevku predvidela 450.000 din, okrog 300.000 din pa ima tudi društvo upokojencev in še nekaj drugih sredstev za ureditev svojih prostorov in treh stanovanj.

Na področju komunalne ureditve bomo skušali s pomočjo SKIS in komunalnega podjetja Prevalje letos obnoviti nekatere odcepe vodovodnega omrežja, uredili desno stran naselja Rudarjevo (razsvetljava, zelenice in asfaltiranje lokalnih cest), asfaltirali ceste in pločnike ter uredili oziroma obnovili ceste in most v Podpeci in Igerčevem. Nadaljevali pa bomo tudi z elektrifikacijo Ludranskega vrha. Tudi z razširitvijo PTT omrežja in centralne kurjave bomo nadaljevali v Rudarjevem. V tem naselju nameravamo iz novih kotlovnice napeljati toplovodov starejše hiše,« je razložil tovariš Kordež.

Ze novembra lani pa je skupščina KS Črna dala pisne pripombe skupščini občine Ravne na osnutek družbenega plana občine Ravne za obdobje 1981—85. Ker v predlogu plana večina pripomb ni bila upoštevana in krajevna skupnost nanje ni dobila odgovora, so Črnjani konec preteklega leta občini ponovno posredovali svoje pripombe in zahtevali, da jih SO Ravne tudi upošteva in vključi v plan. Za kakšne pripombe gre, je povedal Stanko Kordež.

»Ker so tudi v naši krajevni skupnosti realni pogoji za živinorejo in s tem za prirajo mleka (celo alpskega), bi kazalo s pospeševanjem kmetijstva nadaljevati tudi v zgornji Mežiški dolini. S tem pa bi nedvomno omilili, če že ne popolno zavrli odmiranje kmetij. Druga naša pripomba je, da bi tudi v Črni morali s stališča SLO in DS zgraditi dodatne skladiščne prostore za najnujnejše prehranske proizvode, saj sedanj ne zadostujejo niti za en teden. Nadalje bi morali v tem srednjoročnem obdobju začeti uresničevati že tolikokrat jasno povedana in zapisana določila, da naj bi se v Črni hitreje razvijal zimski in letni turizem. Zato bi morali najprej

Iz naših krajev

KS RAVNE NA KOROŠKEM:

UREDITEV PREŽIHOVE IN PARTIZANSKE ULICE

Ker v ravenski krajevni skupnosti že nekaj časa ugotavljajo precejšnjo nezainteresiranost krajanov za delovanje v krajevni samoupravi in delegatskem sistemu, so temu problemu posvetili posebno pozornost na 16. redni seji, ki je bila zadnje dni starega leta. Da bo delegatsko povezovanje ponovno zaživelo, predvsem pa, da bodo delegati bolj redno prihajali na seje družbenopolitičnih organizacij, SIS in krajevne skupnosti, so si člani sveta zadali nalogo, da bodo poskušali (ne)resne delegate ponovno zainteresirati za delovanje v delegatskem sistemu. Sicer pa je ravenska krajevna skupnost že pred tem pisno spomnila delegate na njihovo dolžnost.

Na prvi letošnji seji sveta krajevne skupnosti, ki bo prve dni februarja, bodo člani predvsem razpravljali o ureditvi starega mesta. Tod naj bi že spomladi pričeli urejevati Prežihovo in Partizansko ulico (fasade hiš, zelenice in nasade). Akcija bo vodila krajevna skupnost, sredstva pa bodo prispevali lastniki stanovanjskih

hiš, združeno delo in krajevna skupnost.

Ker naj bi po predvidevanju gradnja javorniškega vrta stekla še letos, bo pred tem krajevna skupnost (verjetno spomladi) razgrnila idejni načrt zanj na Čečovju v knjigarni, v izložbi Name in na krajevni skupnosti, kjer bodo krajani lahko zapisali v zvezek tudi svoja mnenja.

Ze v naslednjem mesecu pa bo KS Ravne verjetno organizirala razgovor, na katerem naj bi beseda stekla predvsem o kulturni dejavnosti na Ravnah. Predstavniki KPD Prežihov Voranc, krajevne skupnosti in KK SZDL naj bi se namreč odkrito pogovorili tudi o tem, zakaj na Ravnah zadnje čase nezainteresiranost tudi za kulturne in druge prireditve. Da bodo lažje analizirali vzroke, bo sta krajevna skupnosti in KPD Prežihov Voranc prej opravila med krajani anketo. Tako naj bi zvedeli, kaj mislijo o kulturni dejavnosti, predvsem pa, kakšnih prireditev želijo videti več.

pričeti z manjšimi adaptacijami, urejevati hotelske in gostinske kapacitete. Menimo namreč, da je brez dobrega gostinstva kakršnokoli turistično načrtovanje nesmiselno.

Ker se bo v tem srednjeročnem obdobju zagotovo uredila cesta Črna—Luže in ob tem mejni prehod, in to v glavnem s sredstvi gozdnega gospodarstva, menimo,

KS PREVALJE:

ZA LEPSI VIDEZ KRAJA

Tudi v prevaljski krajevni skupnosti lani niso bili povsem zadovoljni z uresničevanjem krajevnih samouprave in delegatskega sistema. Kot smo zvedeli, so se v krajevno samoupravo še najbolj vključevali krajanji, ki živijo zunaj Prevalj, medtem ko Prevaljčani niso pokazali prevelikega zanimanja za sodelovanje. Sicer pa imajo v tej KS že nekaj časa uveden sistem kratkih in aktualnih sej. In kljub temu se dogaja, da je udeležba včasih vprašljiva.

KS MEŽICA:

PLINOVOD DO MEŽICE

Po programu SKIS Ravne naj bi že spomladi prihodnjega leta stekla dela pri ureditvi dolinskega vodovoda od Mežice do Prevalj. Kot smo zvedeli, nameravajo v iste jarke (teh bodo skopali v dolžini sedmih kilometrov) položiti poleg vodovoda še plinovod do Mežice. Da bi se ta načrt tudi uresničil, je krajevna skupnost Mežica že konec preteklega leta organizirala razgovor, ki so se ga udeležili predstavniki mežiškega rudnika, ravske železarne in SKIS. Kljub temu, da končne od-

ločitve še ni, zapišimo, da bo Mežica verjetno dobila plinovod, saj so svoje pozitivno mnenje dali tudi projektanti. Zvedeli smo še, da bo SKIS Ravne že letos nabavila vse potrebne cevi tako za vodovod kot tudi za plinovod in pripravila vse potrebne izvedbene načrte. Odprto je le še vprašanje, kako zagotoviti okrog 60 milijonov din, toliko naj bi po sedanjih okvirnih cenah namreč veljala celotna investicija.

F. Rotar

NAŠ INTERVJU:

KOMUNALA SE TRUDI

Ko so januarja zaradi obilnih snežnih padavin, predvsem pa zaradi dokaj nizkih temperatur tudi v Mežiški dolini poledenele vse občinske ceste in peš poti in ko zaradi vsega tega ni bil odpeljan marsikateri zvrhano polni kontejner smeti, smo občani ravske občine za vse to pač krivili komunalno podjetje Prevalje. Da bi zvedeli, kje so vzroki, da delavci tega podjetja letošnjo zimo niso pri pluzenju, posipavanju in odvozu smeti preveč uspešni, smo tokrat vprašali direktorja **Franca Kadiša**.

»Kljub januarski poledici, ki ni bila samo v Mežiški dolini letošnjo zimo, skoraj ne bi smeli govoriti, da pri pluzenju in posipavanju občinskih cest in peš poti zamujamo in da se ne trudimo, saj bi s tem naredili krivico našim komunalnim delavcem. Ti se že od novembra lani trudijo noč in dan, predvsem ob na novo zapadlem snegu, da so ceste čimprej

očiščene,« je uvodoma dejal Franc Kadiš.

»Pa vendar občani in delovni ljudje ravske občine z vašim opravljenim delom niso povsem zadovoljni. Kaj o tem menite vi?«

»Kljub temu, da naši delavci marsikatero noč preživijo pod milim nebom in se trudijo, da do zgodnjih jutranjih ur očistijo čimveč cest in peš poti, tega, kot kaže, naši občani ne vidijo niti ne znajo ceniti. Tudi tega ne vidijo, da so naši delavci na cesti ob katerikoli uri. To pomeni, da je naš delovni dan mnogo daljši od normalnega. Res pa je, da pri opravljanju komunalnih del ne gre brez težav. Ze od vsega začetka, torej od takrat, ko smo ustanovili to komunalno podjetje, nas spremljajo mnoge težave in problemi. Ne bom govoril, da so naši delavci, kjerkoli se že pojavijo, zaničevani in nepriljubljeni. Baje zato, ker smrdijo po smetju in ker niso tako lepo oblečeni. Pa tudi

zato, ker je naše delo pač takšno, da nikoli ni tako opravljeno, da ne bi moglo biti še boljše. Mislim, da lahko naše delo primerjamo z delom gospodinje, ki je lahko še tako pridna, pa nikoli ni vsega dovolj dobro opravila.«

»Torej menite, da ste pri pluzenju in posipavanju še kar uspešni?«

»Tako je! Mislim, da smo prav letošnjo zimo pri pluzenju in posipavanju še kar uspešni. Seveda je nekoliko drugače pri posipavanju cest in peš poti. Pri tem opravilu je pač tako, da lahko še tako v redu posujemo ceste s soljo in peskom, in če bo le enemu nergaču spodrsnilo, bo naše delo že manj uspešno opravljeno. Res se dogaja, da je tudi letošnjo zimo kakšna lokalna cesta nekoliko pozneje splužena kot druge. To pa zato, ker povsod naenkrat ne moremo biti, čeprav ob vsakem na novo zapadlem snegu pošljemo na ceste — teh je okrog 140 kilometrov — od 16 do 18 plugov. Sicer pa smo letošnjo zimo za posipavanje občinskih cest in peš poti (teh je tudi precej) porabili že okrog 300 kubikov peska, 100 ton žlindre in okrog 40 ton soli.«

»Baje se komunalni delavci, vsaj tisti, ki so pri plugih, precej jezijo nad delavci cestnega podjetja iz Maribora. Kje je temu vzrok?«

»Ne bi mogel reči, da smo z delavci cestnega podjetja ravno v slabih odnosih, pa vendar smo nanje kar precej jezni, vsaj takrat, ko nam naložijo dodatno delo. Poglejte, naši delavci ponavadi že ponoči splužijo sneg s pločnikov ob republiški cesti. Ker cestno podjetje pluzi za nami, tako sneg z glavne ceste porine na naše že splužene pločnike. Kot kaže, bomo vrstni red pluzenja le morali zamenjati.«

»Tovariš direktor, zadnje čase je precej negodovanja tudi zaradi nerednega odvoza smeti. Kje so vzroki?«

»Tako kot pri mnogih drugih opravilih je tudi naše v zimskem času nekoliko manj uspešno opravljeno. To velja tudi za odvoz smeti. Z našimi petimi vozili in z 12 delavci v poletnih mesecih opravimo od 25 do 30 odvozov smeti, v zimskem času pa le okrog 15 do 20 odvozov. Vzrokov za to je več, pa vendar je v ospredju ta, da sedaj z vozili težko pridemo do zasneženih kontejnerjev in do smetne jame na Holmcu. Na drugi strani pa imamo težave tudi zato, ker moramo sedaj smetje iz vse občine pripeljati na Holmec. Takrat, ko je bilo ustanovljeno komunalno podjetje, je vsak kraj v Mežiški dolini imel tudi več smetnih jam. Danes pa imamo za vso občino samo eno. Vzdrževanje te pa je kar precej drago. Po predpisih bi namreč morali to jamo zasuti z zemljo vsak dan. Ker je to precej drago in zahteva precej dela, jamo sedaj zasujemo samo enkrat na teden.«

»Nekoliko nejasnosti je tudi okrog plačevanja porabljene pitne vode. Dogaja se namreč, da nekatere družine plačujejo nekoliko več za vodo, kot so je v preteklih treh mesecih porabile. Kako je to možno?«

»Pred pobiranjem vodarine za pretekla tri mesece opravimo popis vodovodnih števecv in šele

nato damo podatke v ravske železarne, kjer za nas računalniško opravijo obračun pitne vode za vsako družino posebej. Da morajo nekatere družine odšteti nekoliko več denarja tudi za porabljeno vodo, ki so jo porabili drugi, je več vzrokov. In sicer: pitna voda odteka v kanalizacijo nekontrolirano, nekateri stanovalci z njo perejo avtomobile, in ne nazadnje, nekatere družine niso prijavile vseh svojih članov. Mislim, da je glavni vzrok nezadovoljstvu ob plačevanju porabljene pitne vode prav v slednjem primeru. Zato bi bilo prav, da hišni sveti čim prej ugotovijo število stanovalcev, da bodo kontrolirali porabo vode. Možna pa je tudi rešitev, da bi hišni sveti sami določili za vsako družino posebej, koliko vode je porabila v preteklih treh mesecih.«

Franco Rotar

JANUARJA ZALEDENELE GASILSKE AVTOCISTERNE

Ze pred časom smo poročali v Informativnem fužinarju, da se je SIS za varstvo pred požari v ravnenski občini odločila, da bo s pomočjo lastnih sredstev in kreditov rešila prostorsko stisko v gasilskem domu na Ravnah.

Avgusta lani je gradbeni odbor pri SIS za varstvo pred požari zaupal adaptacijska dela SGP Kograd Dravograd, TOZD Stavbenik Prevalje. Zaradi nujnosti, predvsem pa zaradi zahtevnih del, saj bi vsa morala biti povsem nared do konca preteklega oktobra, sta se investitor in izvajalec sporazumela, da bo moral izvajalec plačati zamudne obresti, če del ne bo opravil do roka.

Vse kaže, da je lani nekoliko prej zapadli sneg še najbolj zagodel gradbincem pri adaptaciji ravskega gasilskega doma. Ker je Stavbenik nekoliko pozneje pričel z deli, bi se moral bolj zavzemati, da bi bila v glavnem nared.

Prav zaradi nedokončanih del pa je januarja v neogrevani garaži ravskega gasilskega doma zmrznila voda v gasilskih avtocisternah, ki so bile zaradi tega nekaj časa neuporabne.

Ni namen našega pisanja, da bi ugotavljali, kdo vse je kriv za težave, v katerih so se znašli predvsem naši poklicni gasilci. Predvsem želimo opozoriti na to, da so se TOZD Stavbenik Prevalje, SIS za varstvo pred požari in sami gasilci obnašali do svojega dela dokaj neodgovorno. Skoraj nerazumljivo je, da ni nihče drug, razen nekaterih poklicnih gasilcev, predvideval, da lahko prav tako tudi v garaži zmrzne voda v avtocisternah.

Kakorkoli že, k sreči lahkomišelnost in neodgovorno delo tokrat nista zahtevali svojega davka. Kaj bi se zgodilo, če bi morali gasilci v akcijo gašenja z zaledenelimi avtocisternami? Menimo, da takrat nihče ne bi krivil »nekaterih« neodgovornih delavcev, ampak bi kratek konec potegnili gasilci in tisti, ki bi zaradi neuspešnih gasilcev bili ob vse, kar so si s trdim delom zaslužili.

Franco Rotar

Z D R A V J E

GRIPA

Zima, ki jo vsako leto že težko pričakujemo, nam ne prinaša samo radosti zimskega športa in snežne beline, temveč tudi neprijetnosti v obliki prehlada, kašlja in različnih respiratornih infekcij, med katerimi je tudi influenza ali gripa.

Kaj je gripa

Gripa je posebna nalezljiva bolezen, povzročena z virusom iz grupe virusov influence. Bolezen je akutna, kratkotrajna infekcija, karakterizirana s splošnimi znaki, čeprav omejena na respiratorni trakt — dihala. Najpogosteje se javlja v obliki epidemije različnih obsegov, sicer pa tudi posamično. Bolezen traja običajno 5—10 dni brez komplikacij, pri mlajših otrocih in starejših pa lahko gripa preide v resno bolezensko stanje s sekundarno bakterijsko pljučnico.

Epidemija gripe se javlja zlasti v zimskih mesecih (ob odjugu), lahko pa se pojavi v katerikoli letni dobi.

Povzročitelj influence je virus. Obstajajo trije jasno določeni, imunološko nesorodni serološki tipi virusa, ki so poimenovani po abecedi (A, B, C in podtipi A₁, A₂...)

Ob gripoznem obolenju se v telesu bolnika ustvarijo protitelesa proti tipu virusa, ki je povzročil obolenje. Človek je torej za ponovno infekcijo z omenjenim tipom nedovzeten, ni pa odporen proti drugim tipom virusa. Torej lahko za gripo obolimo večkrat, vsakokrat povzročeno z drugim virusom.

Zaščito telesa lahko dosežemo tudi umetno s cepljenjem z oslabljenimi živimi virusi ali z mrtvo vakcino.

Bolezenska slika

Naenkrat zbolijo večje število ljudi nekega kolektiva, šole ali vrtca. Vsi imajo podobne težave: splošno slabo počutje, mraženje, drhtenje, povišana telesna temperatura, glavobol, utrujenost, mlhavost, izguba apetita in bolečine v mišicah. Izraženi so znaki prizadetosti dihal: kihanje, izcedek iz nosu, občutek neprehodnosti zgornjih dihal, pekoče bolečine in draženje v grlu, žrelu, kar spremlja hud suh kašelj. Pogoste so tudi krvavitve iz nosu, hripavost, siljenje na bruhanje, bolečine z dušenjem za prsnico in nadražena očesna sluznica (ščemenje v očeh, bolečine).

Bolezen se lahko pojavi v obliki lažje infekcije, lahko pa kot težka generalizirana bolezen z visoko telesno temperaturo do 40° C, ki traja 2—3 dni. Temperatura počasi pada in navadno tudi drugi znaki izginejo v sedmih dneh. Bolniki, ki so preboleli težjo obliko gripe, se počasneje opomorejo, še kakšen teden ali dva tožijo za utrujenostjo, potenjem in izčrpanostjo.

Če se po padcu temperature 4. ali 5. dan temperatura ponovno dvigne, je to običajno znak sekundarne bakterijske infekcije (angina, vnetje ušes, pljučnica, vnetje sečil...)

Diagnoza se postavlja na podlagi prilično tipične bolezenske slike, laboratorijsko pa jo določimo s preiskavo brisa nosu ali žrela in s preiskavo krvi.

Zdravljenje

Efikasne kemoterapije do danes še ne poznamo, zato je zdravljenje simptomatsko (blažimo znake bolezni).

Povišano telesno temperaturo zbijamo z aspirinom ali andolom,

Bela cesta

kašelj blažimo s sredstvi proti kašlju. Bolniku damo dosti vitaminov, zlasti C (limone, pomaranče) in dovolj toplih napitkov (čaj, limonade, sadni sokovi, mleko, če bolniku prija). S hrano ga ne silimo! Miruje naj v ne prevroči sobi (18—20° C). Vsaj prve dni, v času povišane temperature, naj ne obremenjuje vida z gledanjem televizije ali čitanjem.

O uporabi antibiotika naj odloči zdravnik!

Zdravniško pomoč naj bolnik poišče le v primeru, če se stanje v 4—5 dneh ne izboljša oz. da si uveljavi bolniški stalež. Opravičila za šolo v primeru gripe pišejo starši sami.

Vsako leto znova pozabimo na gripo, zato nas preseneti nepripravljene in nezavarovane. Ne samo takrat, ko zdravje izgubimo, skozi vsa letna obdobja moramo več misliti in več storiti zanj.

Zaščita

Proti gripo se lahko pravočasno zaščitimo s cepljenjem. Kolektivno zaščito dosežemo, če je procent cepljenega prebivalstva vsaj 50%. V nasprotnem primeru je zaščita le individualna, pojav gripe pa lahko povzroči epidemijo v kolektivu, v družini ali celo v regiji.

Dr. Marija Vodnjov

Kulturne vesti

RAZSTAVA SLIKARSKE KOLONIJE »RAVNE '80«

Tudi na prelomu starega leta v novo so bila vrata našega Likovnega salona na široko odprta. Vabila so na razstavo del udeležencev slikarske kolonije »Ravne '80«, a privabila, žal, zelo malo ljudi (v knjigi jih je bilo zapisanih le 200). Žal zato, ker je razstava ponujala veliko: znana imena slovenskega slikarstva (Avgust Černigoj, Polde Mihelič, Franc Boštjan, Slavko Kores, Jože Peternej, Smiljan Rozman, Brigita Požegar, Alenka Sottler) in njihova dela z motivi iz železarne in koroške krajine.

Lanska slikarska kolonija, potekala je avgusta, je drugače zelo uspela. Umetniki so bili izredno delavni, in so ustvarili veliko. Samo delček vsega so sedaj razstavili, pač tisto »najlepše« in za vsakega slikarja najznačilnejše. Tako smo lahko videli Rozmanove akvarele (različne kompozicije ingotov), Černigojeve lavirane risbe (forma viva, strojanske hiše, motivi iz železarne) in Koresove tempere (motivi s Strojne, iz topilnice). Slikarko Sottlerjevo so prevzeli predvsem predmeti iz železarne, Požegarjevo pa strojanska drevesa. Mnogim gledalcem je bil všeč Peternej (oljnat podoba s Strojne), zlasti je navduševala njegova »Zima«, upodobljena na pleksi steklo.

Med udeleženci letošnje slikarske kolonije je bil tudi naš domači umetnik Franc Boštjan. Na razstavi smo lahko videli več njegovih pastelov: koroške kmetije, kašče, kope. Toda Boštjan ni bil samo udeleženec, temveč tudi glavni organizator in vodja tega srečanja. Kot so pokazali odgovori na vprašalnik, so bili vsi slikarji pri nas zelo zadovoljni. Prav gotovo tudi zaradi dobre organizacije.

Razstavo so v ponedeljek po novem letu podrli. S tem pa težav, ki tak kulturni dogodek, kot je slikarska kolonija, spremljajo, še ni konec. Po dogovoru udeleženci vsako leto železarni — kot organizatorju — po eno svoje delo podarijo, po eno pa naj bi jim železarna odkupila. Ker je za take stvari malo denarja, še ni zagotoveno, da jim letos bo. Upajo pa, da se bo našlo kakšno premožnejše podjetje in da umetnikom ne bo treba vseh del nesti domov. Slike stanejo od 1.000,00 do 30.000,00 din.

Mnogi med vami najbrž ne vedo, da ni veliko manjkalo, pa slikarske kolonije na Ravnah ne bi bilo več, seveda samo zaradi stabilizacije. Na srečo je le ostala. Letos je dobila tudi statut in pravilnik o svojem delu.

Mehkoba narave

Da pa bo kolonija dosegala svoj namen, se moramo truditi vsi. Organizatorji in udeleženci se že, mi, ki nam je namenjena, pa zaenkrat še premalo.

Sicer pa je za to, da bi od slikarske kolonije le imeli več, še

ena možnost: razmisliti načine, kako pritegniti delavčevu pozornost tudi za razstave. Mogoče tako, da bi jih postavljali — kljub likovnemu salonu — kar v naše jedilnice.

Helena Merkač

VABILO PISCEM ZAČETNIKOM

Nekaj naših sodelavcev se že dalj časa ukvarja s pisanjem samorastniške poezije in proze ter svoje prispevke občasno objavlja v naših internih glasilih.

Vseh, ki pišejo ali bi želeli pisati, pa ne poznamo. Zato po tej poti vabimo vse naše sodelavce, ki želijo delovati kot literati, da se do 15. februarja 1981 pisno ali

po telefonu prijavi na TOZD družbeni standard tel. 852 tov Angeliu.

Glede na interese bomo poskušali organizirati mentorstvo pa tudi možnosti za objavlanje. Prijavijo naj se tudi sodelavci, ki so pripadniki drugih narodov in narodnosti Jugoslavije.

TOZD družbeni standard

Iz vrta so prišli voščit srečo v novem letu

KONCERT JANIJA KOVAČIČA V TITOVEM DOMU

Po starosti je rock že globoko v adolescenci, nekateri njegovi protagonisti pa bi po letih že lahko bili dedki (ali babice). Skratka, dovolj je star, da se je lahko pred kratkim začel množičneje pojavljati na družbeni sceni pri nas. Domači rock, ki je bil dotlej potisnjen na rob kulture oziroma pod njo, je stopil v proces množične in serijske produkcije. Ta pa ima, kot je znano, za posledico nesolidno, hitro pokvarljivo ali vsaj slabo prebavljivo robo. Tako je moč ob raznih studenčkih in cukrčkih domače rock scene (takšno je popularno ime zadeve!) naštetih le nekaj svetlih izjem. Mednje sodi zagotovo Jani Kovačič. Zakaj?

Prijazni maturanti iz 4. a so 9. januarja organizirali koncert Janija Kovačiča v Titovem domu. To, da je do koncerta slučajno prišlo, v tem primeru ni pomembno, glavno, da je bil. Scena (to-krat taprava) je sestajala iz lestve, na kateri so visele prazne flaše, enega zaboja, stola in mikrofona. Nastopajoči je, ko je prišel na oder, nevsiljivo zavrnil ploskajoča poslušalca. Da ne bo pomote, dvorana je bila polna. Zatem je slabi dve uri igral in pel, samo igral (kitaro) ali pa samo pel, komentiral pesmi in pripovedoval zanimive reči. Pa ni nihče prej odšel, čeprav sem imel občutek, da nekateri niso točno vedeli, za kaj gre. V dvorani je bilo namreč precej rosnih mladincev (14—17), ki najbrž zavoljo svoje mladosti vsega niso razumeli. Nekaterim pa ni šlo v račun, da je vstopnina 5 jurjev, čeprav so jih kakšnih štirinajst dni prej za (naj, naj, oh, oh!) Srebrna krila odšteli deset.

Od skladb, ki se jih spomnim, bom omenil najprej, ker se pač življenje začne z rojstvom, »Otroci samohranilk so pokvarjeni«. Pesem (besedilo) pripoveduje, kakšen je (še) vedno odnos družbe do nezakonskih otrok in njihovih mater in opozarja, da se s spremembo imena položaj ne spremeni (včasih so nezakonski bili, danes so samohranilniški). »Hokaido« je kratka, a zelo dobra skladba. Besedilo spominja na poezijo haiku. »Cenzor moj« govori o političnem povzpnetištvu. Prvi del, ki je po avtorjevem mnenju bolj pravljičen, pravi, KAKO JE TREBA ubogati in se lepo obnašati, da ti bo dobro na zemlji. Drugi, čisto konkretni del,

ki ga zato tudi pozabijo predvajati po radiu, govori o top lestvici in problemih delegatske povezave. Ne spomnim se naslova skladbe, ki opisuje delikatno situacijo, v katero so zašli člani Društva za zaščito živali, ko so naleteli na nezaščitenega človeka. Nihče namreč še ni ustanovil Društva za zaščito človeka, medtem ko društev za zaščito živali mrgoli. Ko smo že pri živalih, naj omenim še »Mravljinčji marš«, ki nam pričara, kako korakajo mravlje. Sedaj, ob mravljah, sem

se spomnil, da gledano z vrha, ljudje izgledajo kakor črke na papirju... Pa bodi naštevanja dovolj.

V repeteju je Jani Kovačič zaigral »Skoflco«. Nekateri so hoteli vmes ploskati, pa se jim ni dal. Danes tako ali tako vsakemu ploskajo. Pa so mu najbrž čisto na koncu zamerili in ni bilo ovacij.

Upam, da bo na Ravnah še kdaj tako kvaliteten koncert.

Marko Vrečič

OSMOŠOLCI IZDALI »OSMOŠOLCA«

Vsaka nova časopisna izdaja nas naredi radovedneže, da pobrskamo po njej. No, ondan je na naše uredništvo prišlo glasilo mladine OŠ Prežihov Voranc, ki so mu dali ime Osmošolec.

Njegova urednica, osmošolka Nina Dežman, z mladostno vedrino in lahkotnostjo uvodoma sporoči, kaj vse prinašajo naslednje strani, in res so tam po njeni napovedi smešne in resne risbiče, spisi, poročila o športnih rezultatih, pa tudi šale in križanka.

In tako je zdaj ta Osmošolec na mizi že do kraja prebran in zato želi vedeti, ali je dober ali ne, mu kaj manjka ali ima celo preveč. Najprej zapišimo, da je glasilo v splošnem dobro, da je treba pohvaliti vse tiste pridne učence, ki so se trudili, da je njihova prva številka izšla. Očitni pa bomo tudi nekaj manjših spodrseljajev: nekdo je pozabil označiti strani (našteli smo jih

28), netočnost v spisu »Kaj bi jaz storil za mir v svetu«, kjer pravi učenec Robert, da so se že pred začetkom prve svetovne vojne pojavili v svetu bloki (le kaj pravi k temu njegov zgodovinar!) in v istem spisu še zamenjava UNESCA z OZN. Tudi nekaj odvečnih tujk si je nabasal Osmošolec.

Vsekakor pa so nekateri pripevkovi zares zanimivi in kažejo, da naši osmošolci že razmišljajo tudi o resnih problemih obstoječega sveta.

Pričakujemo, da bomo na mizo dobili kmalu drugo številko Osmošolca, ki bo še boljša in pa z malo bolj novinarsko obdelanimi prispevki, saj vemo, da na šoli deluje tak krožek. — Za pokušnjo pa objavljamo črtico »Prepir«, ker se nam zdi najboljša.

Z. Strgar

PREPIR

Oče in mati sta sedela vsak na svoji strani sodniške sobe, njun sin pa zunaj pred vrati, na katerih piše »Ločitve«. Preden se bosta zakonec ločila, so morali odločiti, ali bo sin ostal pri materi ali pri očetu.

Sodnik je navzoče nagovoril, potem pa se je začelo zasliševanje. Fant pred vrati je vstal in stopil nazaj. Čez nekaj časa je zaslišal mamin glas:

»Ne, ti ga že ne boš imel! Ali ni dovolj, da si sebe uničil z alkoholom, zdaj mi hočeš še sina!«
»Tiho!« je prekinil sodnik.
»Moram vas opozoriti, da govo-

rite le tedaj, ko ste vprašani! Tovariš, nadaljujte!«

»Njej ga že ne boste dali! Pogledjte, kakšna je! Histerična. Še poba bi mi uničila. Pri meni pa bo imel vse. Lepo stanovanje in vse, kar si bo zaželel.«

Glas je utihnil, fant pa je stopil še bolj nazaj. Ni hotel slišati ne matere ne očeta. Hotel je biti sam, daleč proč, proč od vseh ljudi in njihovih preprirov. Zopet je zaslišal glas. Tokrat je govorila mama:

»Poglejte ga, razvalino! Alkohol ga razjeda. Pravi, da bi mu vse dal. Le kaj naj mu da, ko pa

vse zapije. Jaz pa sem njegova mati. Pri meni bo vedno našel toplo zavetje.«

Spet je nastala tišina. Nato pa so se odprla vrata in moral je vstopiti. Sodnik ga je ogovoril:

»Ker si star štirinajst let, imaš pravico, da sam poveš, pri kom bi raje ostal.«

Stal je tam, na sredi med materjo in očetom, sam in razdvojen in ni vedel, kaj naj reče. Pogledal ni ne enega ne drugega, le obrnil se je in zbežal iz sobe.

Dominika Oblak, 8. c

KOROŠKI KINEMATOGRAFI V FEBRUARJU

Koroški kinematografi Črna, Mežica, Zerjav, Prevalje, Ravne, Dravograd, Slovenj Gradec, Podgorje, Kotlje in Mislinje bodo februarja predvidoma predvajali naslednje filme:

RESNICNE ZGODBE II. — nemška erotična komedija — do 9. 2.

ŠTIRJE MUŠKETIRJI — ameriški pustolovski film — do 15. 2.

SREČNA DRUŽINA — domača komedija — do 16. 2.

ZBOGOM, LJUBEZEN MOJA — italijanska ljubezenska drama — 1. do 17. 2.

LJUBLJENKA — tajlandska ljubezenska drama — 4. do 22. 2.

KASKADERJI IN ROKERJI — nizozemski pustolovski in glasbeni film — 5. do 18. 2.

SPLAV MEDUZE — slovenska drama — 5. do 19. 2.

LASJE — ameriški rock musical — 6. do 22. 2.

KING KONG — ameriški pustolovski film — 11. 2. do 1. 3.

ROBIN HOOD NIKOLI NE UMRE — španski pustolovski film — 12. do 25. 2.

HAMBURŠKA MAFIJA — nemška kriminalna — 12. do 25. 2.

SUPER OTROK — nemški pustolovski film — 12. 2. do 2. 3.

EMANUELA, KRALJICA SADOV — grški erotični film — 14. 2. do 8. 3.

PUSTOLOVŠČINE BORIVOJA ŠURDILOVIČA — domača komedija — 17. 2. do 1. 3.

GRIZLI — ameriška grozljivka — 18. 2. do 8. 3.

SERVIS ZA PRANJE AVTOMOBILOV — ameriška komedija — 19. 2. do 4. 3.

PASJI VOJAKI — ameriški thriller — 19. 2. do 4. 3.

VELIKA KRAJA AVTOMOBILOV — ameriška komedija — 19. 2. do 3. 3.

AMITIVIL, HIŠA STRAHOV — ameriška grozljivka — 20. 2. do 8. 3.

ČRNI MEČ — španska zgodovinska drama — 25. 2. do 11. 3.

ROJ MORILK — ameriška grozljivka — 27. 2. do 16. 3.

UBIJ ME NEŽNO — slovenska parodija — 27. 2. do 12. 3.

KOROŠKI KINEMATOGRAFI

Prevalje

REKREACIJA IN ŠPORT

DEL. SKUP. GOSPODARJENJE — PRVAK ŽELEZARNE V ROKOMETU

V odločilni finalni tekmi za naslov prvaka železarne sta se pomerili ekipi gospodarjenja in industrijskih nožev. Zmagala je ekipa gospodarjenja s 16:13. Pri zmagovalcih je bil najuspešnejši Ranc s sedmimi zadetki, pri poraženih pa Erjavc, ki je dal 8 golov. Naslov prvaka železarne so osvojili: Hanuš, Homan, Kac, Prikeržnik, Ranc, Steharnik, Štimnikar, Štruc, Tušek in Urbancl.

V malem finalu v borbi za tretje mesto so stroji in deli premagali ekipo rezalnega orodja s 30:11. Po izenačeni igri v prvem polčasu je igralcem rezalnega orodja zmanjkalo kondicije. Garb je dosegel dvanajst zadetkov za stroje in dele, Golob pa šest za rezalno orodje.

REKREACIJA V DELOVNI SKUPNOSTI ZA GOSPODARJENJE

Komisija za rekreacijo pri delovni skupnosti za gospodarjenje je priredila prvenstvo v sankanju. V ženski konkurenci je zmagala Olga Dobrovnik pred Ljubo Mlakar in Liziko Potočnik. Pri moških pa je v hudi konkurenci

ščen v koledar evropske plavalne zveze.

V dveh dneh je na Ravnah tekmovalo 190 plavalcev iz 7 evropskih držav: ZR Nemčije, Avstrije, Grčije, Poljske, Italije, Madžarske in predstavniki 13 klubov iz Jugoslavije. Doseženi so bili dobri rezultati. Največ točk — 805 — je dobil Borut Petrič za nastop na 400 m kravl.

Tudi naši plavalci so bili zelo dobri. Kolajne pa so osvojili:

Pri članih Miran Kos, ki je zmagal na 100 in 200 m prsno in bil drugi na 200 m mešano, ter Dimiter Vočko s tretjim mestom na 100 m delfin.

Pri mladincih Boris Pesičer, ki je zmagal na 100 in 200 m hrbtno, ter Sandi Ambrož, ki je bil tretji na 100 m hrbtno.

Pri mladinkah je zmagala Andreja Cesnik kar trikrat: na 100 in 200 m hrbtno ter na 100 m kravl; bila je še tretja na 400 m kravl in 200 m mešano. Marta Kos pa je osvojila tretje mesto v disciplini 200 m delfin. Pri pionirkah je Erika Sovinc osvojila tretji mesti na 100 in 200 m prsno.

Za Fužinar so uspešno nastopali tudi naši najmlajši: Aljoša Medvešek, Patrik Kolar, Bernard

ci si je z izredno drugo vožnjo Boris Maklin, član jugoslovanske mladinske reprezentance, priboril prvo mesto. S to zmago je postal potencialni kandidat za ekipo, ki bo od 28. januarja do 1. februarja 1981 nastopila na 9. evropskem mladinskem prvenstvu na Starem vrhu nad Škofjo Loko. Od drugih naših je bil Jani Ažnoh deseti, Darjan Orešnik triindvajseti in Matej Čujež osemindvajseti.

St.

ALPINISTIČNE NOVICE

V nedeljo, 11. januarja 1981, je bil lep, jasen dan. Smer Vetrne police, to je žleb med Malo in Srednjo Raduho, so preplezali Janez Žalig (AO Ravne), Viktor Ježovnik (AS Prevalje), Anza Štorinik (AS Prevalje) in Miran Kodrin (AO Ravne). Plezali so brez pomoči derez, saj je v smeri malo snega.

Kovačevo smer (VI), prav tako v Mali Raduhi, sta preplezala Rok Kolar (AS Prevalje) in Stanko Mihev (AO Ravne). V najtežjem delu stene skoraj ni snega, pritisikal pa je hud, suh mraz.

S. M.

KARATE KLUB RAVNE V LETU 1980

Aktivno je lani v KK Ravne vadilo 100 članov (91 moških, 9 žensk). Dva začetniška tečaja je obiskovalo 96 članov. Vadili so dvakrat tedensko, skupaj so imeli 74 treningov. V nadaljevalni sku-

pini je vadilo 36 karateistov (68 treningov), v starejši (člani, ki so uspešno končali oba tečaja) pa 17 (94 treningov). Imeli so tudi en teoretični trening.

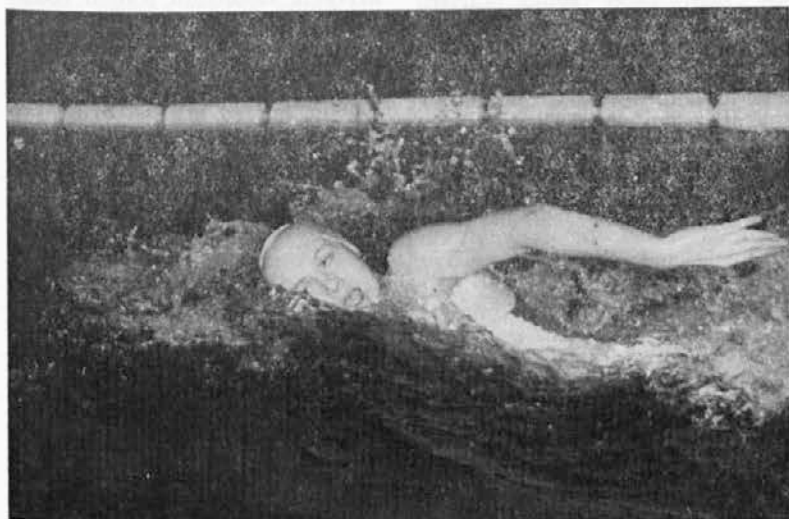
Pripravili so pet klubskih prvenstev (na njih je sodelovalo 34 članov) in le eno prijateljsko srečanje z velenjskim KK (v vseh tekmovalnih panogah; zmagali so gostje).

Najboljši posamezniki na klubskih prvenstvih so se udeležili regijskih (Mislinja, Velenje, Slovenj Gradec), republiških (Brežice, Mislinja, Idrija) ter državnih prvenstev (Celje, Bar). Prav tako so člani ravnanskega KK tudi letos pripravili tradicionalno odprto prvenstvo Koroške (na njem je sodelovalo 32 moštrov in moštroskih kandidatov iz 12 KK Slovenije) in sodelovali še na več drugih karate prireditvah (novoletni karate turnir v Velenju npr.). Udeležili so se tudi seminarja »Karate '80« v Novem Vinodolskem.

V klubu so trikrat imeli izpite za šolske pasove. En član je dobil drugi beli pas, štirinajst tretjega belega, triindvajset rumenega, osem oranžnega, pet zelenega, šest modrega in trije rjavega.

Delo kluba je bilo lani uspešno, čeprav se je in se še srečuje z mnogimi težavami: vadbni prostor na balkonu telovadnice DTK je premajhen; zaradi premajhnih finančnih sredstev se niso mogli udeležiti nekaterih pomembnih tekmovanj ter si nabaviti najosnovnejših rekvizitov in pripomočkov; tudi strokovnih sodelavcev imajo premalo.

(Povzeto po poročilu o delu KK Ravne)

Kravl

(sodelovali so gostje iz dveh drugih TOZD) zmagal lanskoletni zmagovalec Polde Ranc pred Dragom Kerkerjem in Vladom Homanom. Pri ženskih dvojicah je zmagal par Ketiš-Čas pred parom Juraja-Zaluberšek. Pri mešanih dvojicah je bil tudi letos najuspešnejši par v standardni postavi Dolinšek-Cokan. Na drugo mesto se je uvrstil par Arnold-Štehar, na tretje pa par Stefanovič-Prikeržnik. V moških dvojicah je slavil par Valant pred parom Kocuvan.

V konkurenci posameznikov vodi pri ženskah Olga Dobrovnik, pri moških pa Polde Ranc. Ekipno so najuspešnejši programerji pred oddelkom APP. f. u.

PLAVALNI MITING RAVNE '81

Tudi tokrat so domači funkcionarji brezhibno organizirali mednarodni plavalni miting, ki je po kvaliteti in množičnosti že uvr-

Pesjak, Dejan Karadža, Bogdan Sovinc, Saša Slemnik, Saša Kričič ter sestri Sabina in Nettli Matersdorfer.

ALPSKO SMUČANJE

V slalomu za vrhunski razred na Kobli, 4. januarja 1981, sta se solidno uvrstila Miran Stefanovič na sedmo in Sašo Kranjc na deveto mesto. Zmagal je Mišo Magušar.

V veleslalomu za pokal coccole za mlajše pionirje in pionirke je na Kobli 3. januarja 1981 zmagal Dušan Zagar (Fužinar). Drugi naši so se uvrstili takole: Aleš Pustoslemšek iz Mežice je bil tretji, Tomaž Kostanjevec (Fužinar) dvanajsti, Darjan Čekon (Fužinar) osemnajsti. V konkurenci pionirk je Katja Pušnik iz Črne zasedla osmo mesto.

4. januarja 1981 je bil v Kranjski gori slalom za starejše pionirje in pionirke. Med 110 tekmoval-

ZIMSKA REKREACIJA

Tek na smučeh, sankanje, veleslalom

Rekreacijska dejavnost v naravnem okolju je po vseh merilih in znanstvenih ugotovitvah najbolj zdrava in primerna za vse starostne skupine.

Pri nas na Koroškem, še posebej pa za delavce železarne Ravne, imamo za to dejavnost zelo dobre pogoje in dobro organizacijsko mrežo.

Naši delavci in njihovi nezaposleni ožji sorodniki lahko uporabljajo naslednje usluge:

— **smučarski tek**; posamezniki si lahko za minimalno odškodnino na razdelilnih postojankah (DTK, Ošven, Klemen) sposodijo celotno opremo (smuči, palice in čevlje); organizirane skupine delavcev (najmanj pet posameznikov) pa dobijo za vadbo in tekmovanja opremo brezplačno

— **alpsko smučanje**; vse naše žičnice obratujejo od jutra do mraka; za pripravo in ureditev smučišč skrbimo, kolikor nam dopuščajo možnosti; prispevek posameznika je v primerjavi s to dejavnostjo drugod skoraj simboličen; OO sindikata TOZD in delovnih skupnosti lahko organizirajo interna tekmovanja brezplačno, če pravočasno javijo in se dogovorijo z našo odgovorno službo

— **sankanje**; ponovno postaja množičen zimski šport številka ena; možnosti zanj je veliko; za organiziranje internih prvenstev je najprimernejša proga Ivarčko jezero—Rimski vrelec, ki bo tudi vedno primerno pripravljena.

Čaka in vabi nas pokriti bazen v Parku telesne kulture, ki ga iz nerazumljivih vzrokov premalo izkoriščamo. Vsi vemo, da je kopanje v njem za delavce železarne brezplačno. Tudi to vemo, da je plavanje izredno zdrava ter primerna in preventivna oblika sodobne rekreacijske dejavnosti.

Pridite in izkoristite vse možnosti, ki vam jih nudita narava in naša temeljna organizacija! Ne boste razočarani in vaše počutje bo boljše.

TOZD družbeni standard

NAŠI UPOKOJENCI

Zdravko Mežnarc, roj. 3. 2. 1935, v železarni od 21. 9. 1950, nazadnje v TOZD razvoj proizvodnje in trga kot pripravljalec obrusov. Inval. upokojen 10. 12. 1980.

Ivan Skornšek, roj. 17. 11. 1928, v železarni od 1. 6. 1955 dalje v TOZD kovačnica, nazadnje kot žagar. Inval. upokojen 30. 11. 1980.

Mirko Rožej, roj. 28. 6. 1923, v železarni od 4. 5. 1942 dalje v TOZD jeklarna, nazadnje kot delovodja strežbe pečem. Star. upokojen 31. 12. 1980.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavcem priprave dela jeklolarne ter sindikalni organizaciji za lepa in praktična spominska darila.

Vsem želim mnogo delovnih uspehov in sreče pri delu.

Rudi Gorenšek

Kadar najbolj igra teče, obrni ji hitro pleče.

Kdor večkrat išče razvedrila, mu malo treba je zdravila.

Rudolf Gorenšek, roj. 25. 3. 1924, v železarni od 23. 4. 1947 v TOZD jeklolarna, nazadnje kot lanser jeklolarne. Star. upokojen 31. 12. 1980.

Marko Kranjc, roj. 10. 4. 1930, v železarni od 6. 3. 1963 dalje v TOZD rezalno orodje, nazadnje kot delavec na štanci. Inval. upokojen 31. 12. 1980.

LIKOVNA DELA DOBITNIKOV NAGRADE AVNOJ NA ZNAMKAH

Tudi letos izdaja skupnost jugoslovanskih PTT serijo priložnostnih poštinih znamk na temo umetnost pod imenom »Stoletna umetnost v Jugoslaviji — Likovna dela dobitnikov nagrade AVNOJ«. Na petih vrednostih te serije so prikazana tale umetniška dela:

2,50 din — Stojan Aralica — »Ženska s slannikom« (spominska zbirka Pavla Beljanskega, Novi Sad).

3,40 din — Gabrijel Stupica — »Ate-lje št. 1« (Muzej svobodne umetnosti, Beograd).

4,90 din — Ismet Mujezinović — »V slavo borcev Sutjeske«, detajl (Dom JLA, Beograd).

8,00 din — Marino Tartaglia — »Vedra« (lastnik avtor).

13,00 din — Miloš Vušković — »Zalostinka« (Muzej Cetinje).

Nagrada AVNOJ je bila ustanovljena z zakonom leta 1964 na pobudo slovesne seje zvezne skupščine in zveznega odbora SZDL Jugoslavije, ki je bila 29. novembra 1963 ob 20-letnici zgodovinskega drugega zasedanja AVNOJ. Nagrada AVNOJ se dodeljuje za najpomembnejše dosežke splošnega pomena na vseh področjih življenja in dela družbene skupnosti. Prve nagrade AVNOJ so bile dodeljene leta 1966 in od takrat se vsakega 29. novembra objavljajo imena dobitnikov tega največjega družbenega priznanja.

Grafična obdelava znamk je delo akademskega slikarja Andreja Milenkovića iz Beograda. Fotografija: Vladimir Popović iz Beograda. Natpisnjene pa so bile v zavodu za izdelavo ban-

kovcev v Beogradu v tehniki večbarvnega ofseta v polah po 9 znamk. V prodajo so prišle 16. decembra 1980.

Istega dne je dala delovna organizacija za proizvodnjo in promet poštinih znamk »Jugomarka« v prodajo dva priložnostna ovitka za 2,50 din za kos oziroma ovitek prvega dne FDC po skupni ceni 36,80 din.

JUGOSLOVANSKI CEPT — TEZIŠČE LETOSNJE IZDAJE

Ta serija dveh znamk z likom predsednika Tita predstavljajo uspelo izdajo. Na znamki za 4,90 din je prikazan lik predsednika Tita z enega od srebrnih kovancev, znamka za 13 din pa predstavlja Titov portret z umetniške slike.

Izdaja pa ne obstaja samo kot serija, temveč tudi v bloku z 9 znamkami vsake vrednosti. Možnosti nabave znamk so bile omejene, tisti, ki so bili na te znamke naročeni, so jih dobili po redni poti, vsi drugi pa so zanje morali plačati visoko ceno. Tako je bila začetna cena za kompletno serijo pri nas 17,90 din, po tujih katalogih 2,70 DM, enako za čisto in žigosano serijo. Danes ta stane pri nas 120,00 din, po tujih katalogih 13 DM. Za blo-

ke je bilo začetna cena 24, a danes 120 DM. Kuverte prvega dne FDC danes prodajajo po 15 DM, medtem ko stane z blokom 150 DM in se vse težje nabavlja.

Pri vsem tem pa je gotovo, da bo jugoslovanski EVROPA CEPT postal težišče CEPT za leto 1980.

AEROFILATELIJA NOVE JUGOSLAVIJE

Kot specializirana oblika ukvarjanja s filatelijo se je aerofilatelija v zadnjih letih zelo razširila; z njo se ukvarja več začetnikov — filateliov kot tudi vestnih dolgoletnih filateliov. Naši filatelisti, ki se ukvarjajo s to panogo zbiranja znamk, svoje zbirke domače tematike aerofilatelije v glavnem dopolnjujejo z ovitki prvih letov jugoslovanskega aerotransporta JAT in z nekaj priložnostnimi in rednimi znamkami in žigi, ki so v zvezi s to temo. Pogosto pa pozabljajo, da tu manjkajo ovitki prvega dne z znamkami zračne pošte kot tudi zbirke poštinih vrednotnic — nalepnic za zračno pošto, kar je vsekakor nujno glede na to, da so to spremljajoči materiali, paraafilatelija zračne pošte.

u. f.

HUMORESKA:

Vladimir Dvorcov **Zakaj ne odbojka**

Oh, to bi bila moja prva naloga: vsaj poročanje z odbojkar-ske tekme. Na mojo nesrečo pa me je športni urednik zadolžil, da se javim s šahovskega dvo-boja.

Naj bo, sem si rekel, ni važno, kje bom začel svojo kariero športnega poročevalca. Drži, da osebno nisem obvladal šahovske večšine, vendar sem mnogokrat gledal igro drugih.

Vestno sem odsedel pet ur dvo-boja, in ko sta mojstra vstala od mize, množica pa je navalila k iz-hodu, sem zdriljal k telefonu. Fi-gure so bile še na demonstracijski mizi: prvak in izizvalec sta jih imela enako število — no, izid ni bil ravno jaseen.

»Kdo je zmagal?« sem vprašal človeka, zadolženega za pres-cen-ter. »Nihče,« je bil odgovor kra-tek.

Tako sem obvestil tudi svojo redakcijo — dvojob končan z ne-odločenim izidom.

Zjutraj je bilo ugotovljeno, da je bila partija prekinjena, vele-mojstra pa, me je kislo obvestil šef, sta bila presenečena nad mo-jo prerokbo.

Po tej grobi napaki sem dobil lažjo nalogo: spremljanje nogo-metne tekme. Nogometiši vsaj niso nategovali pet ur. Po 45 mi-nutah, ko je bil na semaforju za-pisan rezultat 2 : 1 za Spartak, so igralci zapustili igrišče. Tako so storili tudi sodniki. Opazil sem, da je žoga odnesena in da so na-vijači odhajali proti izhodnim vratom mnogo hitreje od onih na šahovskem dvojobu.

V skladu s tem sem sporočil, da je Spartak zmagal, kar je ne-skončno razveselilo vso redakcijo.

Zvečer me je poklical urednik rubrike, ki mi je na dolgo in žaljivo pojasnjeval, kako ima no-gometna igra dva polčasa in ka-ko bi lahko spet objavili veliko napako, ko bi ne dobili pravočas-no agencijskega poročila. Dobro, ima dva polčasa. Nisem se pre-piral.

Naslednjega dne nisem dobil nobene zadolžitve. Potem se je šef le omečhal in moral sem na

hokejsko tekmo, da bi poročal z nje.

V prvem odmoru (zdaj sem si lekcijo zapomnil) nisem niti pomislil na to, da bi se oddaljil. Ampak rezultat dveh delov igre, ki sem ga oddal, se spet ni pokrival z resničnim izidom sreča-nja.

Kako sem mogel vedeti, da se hokejska igra deli na tri dele?

Nekaj dni kasneje sem dobil nalogo, ker so bili vsi drugi po-ročevalci že zasedeni.

No, užival bi v vaterpolu, ko ne bi ta imel štirih četrtin. Po tretjem delu sem namreč pohitel v redakcijo.

V tem prvem tednu nisem imel ravno priložnosti spoznati mnogo ljudi, a se je zdelo, da vsi po-znajo mene. Ob slučajnih sreča-njih so se kolegi nasmihali in namigovali.

V ponedeljek je, ne da bi me pogledal, rekel šef: »Dal vam bom še eno priložnost. Pojdite poročat z odbojkar-ske tekme. No, če zavozite še to, je konec z va-mi.«

Torej, to pot bo vse, kot je treba. Navsezadnje sem na dopu-stu odbojko tudi sam igral. Ne prek mreže, se razume, tako v krogu...

Odbojkaši so odigrali tri sete in naredili odmor. Nisem nasedel provokaciji. Šele po četrtem setu, ko je bil rezultat 2 : 2, sem stekel k telefonu.

Ko mi je tajnika glavnega ured-nika dala odpoved, je rekla brez zlobe: »V odbojki, mladenič, ni neodločenih rezultatov. Morali bi počakati še na peti set.«

Oj, ko bi bila moja prva naloga vsaj poročanje z odbojkar-ske tekme!

(Prev.: ar.)

Fotografije za to številko so prispevali: L. Krivograd, ml., F. Kamnik, F. Rotar, oddelek za propagando in oddelek za informiranje.